

V Bruseli 26. novembra 2018
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2018/0224(COD)

14501/1/18
REV 1

RECH 499
COMPET 799
IND 359
MI 863
EDUC 436
TELECOM 421
ENER 393
ENV 786
REGIO 129
AGRI 569
TRANS 563
SAN 413
CADREFIN 370
CODEC 2060
IA 386

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	14279/1/18 RECH 488 COMPET 776 IND 346 MI 838 EDUC 424 TELECOM 403 ENER 378 ENV 761 REGIO 121 AGRI 554 TRANS 544 SAN 398 CADREFIN 356 CODEC 2002 IA 381 REV 1
Č. dok. Kom.:	9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM 170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181 CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6
Predmet:	Balík Horizont Európa: rámcový program pre výskum a inováciu na roky 2021 – 2027 – návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu a ktorým sa stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia <i>– čiastočné všeobecné smerovanie</i>

I. ÚVOD

1. Komisia 7. júna 2018 predložila na základe článkov 173, 182, 183 a 188 ZFEÚ návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu a ktorým sa stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia (na roky 2021 – 2027).
2. V uvedenom návrhu sa zlučujú dva aktuálne právne akty (rámcový program a pravidlá účasti a šírenia) do jedného právneho aktu.
3. Finančné krytie na vykonávanie rámcového programu vo výške 94,1 miliardy EUR (v bežných cenách) sa plánuje na obdobie rokov 2021 – 2027. Komisia okrem toho navrhuje prispieť na program Horizont Európa ďalšou sumou vo výške 3,5 miliardy EUR z fondu InvestEU, ktorou sa spolu so sumou 2,4 miliardy EUR na výskumný a vzdelávací program Euratomu vyčleňuje celkový rozpočet vo výške 100 miliárd EUR (88,7 miliardy EUR v cenách roku 2018) na projekty týkajúce sa vedy, výskumu a inovácie. Finančné krytie Európskeho obranného fondu je 13 miliárd EUR.
4. Zámerom je mať program v oblasti výskumu a inovácie so synergiami s ďalšími programami, napríklad s Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR), programom Digitálna Európa, Nástrojom na prepájanie Európy a so spoločnou poľnohospodárskou politikou, čo by malo umožniť dosahovanie spoločných cieľov.
5. Keďže program Horizont Európa je prepojený s viacročným finančným rámcom (VFR), všetky ustanovenia s vplyvom na rozpočet sa uvádzajú v hranatých zátvorkách (nie sú súčasťou čiastočného všeobecného smerovania). Synergie spojené s financovaním z rôznych fondov sa tiež uvádzajú v zátvorkách. Viaceré ustanovenia rôznych článkov alebo príloh¹ sú preto z čiastočného všeobecného smerovania vylúčené.

¹ Články 8, 9, 11, 18 a 23 a príloha IV.

6. To isté platí aj pre ciele a základné línie činností Európskeho obranného fondu² a pre ustanovenia týkajúce sa tretích krajín pridružených k programu Horizont Európa³, ktoré sú horizontálnej povahy a závisia od pokroku dosiahnutého v práci na iných spisoch.
7. Ustanovenia týkajúce sa Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) v prílohe 1a sa navyše uvádzajú v zátvorkách, lebo sú predmetom ďalších rokovaní na technickej úrovni.
8. Európsky parlament vymenoval poslanca Európskeho parlamentu Dana NICU (S&D) za spravodajcu pre rámcový program⁴. Výbor Európskeho parlamentu pre priemysel, výskum a energetiku hlasoval o správe 21. novembra 2018. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal svoje stanovisko 17. októbra 2018⁵ a Výbor regiónov predložil svoje stanovisko na plenárnom zasadnutí 8. – 10. októbra⁶.

II. PRÁCA V RADE

9. Bulharské predsedníctvo začalo v júni 2018 diskusiu v rámci pracovnej skupiny pre výskum. Pracovná skupina sa v júni a júli zapojila do výmeny názorov o základných pilieroch („balíkoch“) dvoch návrhov týkajúcich sa programu Horizont Európa, ako ich navrhlo rakúske predsedníctvo. Predsedníctvo okrem toho zhromaždilo všeobecné aj osobitné písomné pripomienky delegácií.
10. Počas uvedeného procesu pracovná skupina pre výskum tiež zvážila posúdenie vplyvu, ktoré vypracovala Komisia. Napokon delegácie skonštatovali, že posúdenie vplyvu, ktoré vypracovala Komisia, nemá podstatné nedostatky ani vecné chyby. Pracovná skupina preto začala s preskúmaním návrhov⁷.

² Článok 5.

³ Články 12, 18 a 19.

⁴ Za spravodajcu pre osobitný program bol vymenovaný poslanec Európskeho parlamentu Christian EHLER (Európska ľudová strana) a Výbor pre priemysel, výskum a energetiku hlasoval o správe 21. novembra 2018.

⁵ 13758/18 (stanovisko sa vzťahuje na rámcový program, ako aj osobitný program).

⁶ 13759/18 (stanovisko sa vzťahuje na rámcový program, ako aj osobitný program).

⁷ 13566/18.

11. Na základe materiálov zhromaždených počas predchádzajúcich mesiacov rokovaní predsedníctvo predložilo na zasadnutí pracovnej skupiny 3. septembra 2018 prvé kompromisné znenie. Od začiatku septembra pracovná skupina intenzívne skúmala priebežne aktualizované kompromisné znenia predsedníctva.
12. Posledné kompromisné znenie predsedníctva sa preskúmalo na zasadnutí pracovnej skupiny pre výskum 15. novembra 2018. Na základe rokovaní predsedníctvo vykonalo ďalšie zmeny znenia s cieľom pripraviť kompromisné znenie pre Coreper.
13. Coreper 21. novembra 2018 rokoval o hlavných otvorených otázkach uvedených v kompromisnom znení predsedníctva. Širokú podporu získali opatrenia na rozšírenie účasti a posilnenie Európskeho výskumného priestoru (balík „Napredovanie Európy“). Niektoré delegácie (HU, LT, PL, SK) jednako z rôznych dôvodov vyjadrili obavy. Predsedníctvo dospelo k záveru, že uvedený balík ostane uvedený v znení v prílohe a že sa nezdá, že by boli potrebné ďalšie rokovania.
14. Dve zmeny, ktoré navrhla francúzska delegácia, získali na zasadnutí Coreperu širokú podporu a uviedli sa v znení v prílohe. Zmeny v prílohe v porovnaní s kompromisným znením predsedníctva predloženým Coreperu⁸ sú v týchto častiach znenia:
 - Článok 7 ods. 2
 - Článok 26 ods. 1 a 2
15. V nadväznosti na rokovania Coreper rozhodol zaslať znenie uvedené v prílohe s hlavnými otvorenými otázkami, ako sa uvádza nižšie v kapitole III, Rade pre konkurencieschopnosť na jej zasadnutie 29. a 30. novembra 2018.
16. Uvedené zmeny sú tiež vyznačené v prílohe, pričom nový text sa uvádza **tučným podčiarknutým písmom** a vypustený text je označený symbolom [...].

⁸ 14279/1/2018 REV1.

17. Malta predložila vyhlásenie o výskume ľudských embryonálnych kmeňových buniek, ktoré sa pripojí k zápisnici Rady. Komisia ohlásila svoj zámer predložiť vyhlásenie o tej istej otázke v čase konečného prijatia právneho aktu, ako to bolo v prípade súčasného rámcového programu (vyhlásenie 2013/C 373/02). Poľsko tiež oznámilo, že predloží vyhlásenie o článku 14 a 15.

III. HLAVNÉ OTVORENÉ OTÁZKY

19. Celková štruktúra programu: Väčšina delegácií víta rozdelenie klastra „Inkluzívna a bezpečná spoločnosť“ na klaster „Kultúra a inkluzívna spoločnosť“ a klaster „Civilná bezpečnosť pre spoločnosť“ v pilieri II. Ukázalo sa, že ďalšie rozdelenie klastrov je kontroverzejšie: zatiaľ čo niektoré delegácie vyjadrili skepticizmus, pokiaľ ide o rozdelenie klastrov a/alebo akékoľvek ďalšie rozdelenie (EE, EL, FI, IE, SE), vytvorenie samostatného klastra týkajúceho sa mobility má širokú podporu, čo sa odzrkadľuje v súčasnom znení.
20. Viaceré delegácie by ešte podporili samostatný klaster týkajúci sa kozmického priestoru: CZ, ES, FR, IT, LU, PL, PT. Niektoré z nich požadovali aspoň samostatný rozpočtový riadok a programový výbor pre činnosti v oblasti kozmického priestoru. Predsedníctvo navrhuje konsolidovať všetky činnosti týkajúce sa kozmického priestoru v rámci jedného klastra (Digitalizácia, priemysel a kozmický priestor).
21. Pri pilieri I „Excelentná veda“ delegácie uvítali zachovanie nástrojov, ktoré sa už vytvorili v rámci súčasného rámcového programu. V nadväznosti na rokovania na technickej úrovni predsedníctvo zaviedlo oblasť intervencie, ktorá zahŕňa podporu pre výskumných pracovníkov na účely návratu do ich krajiny pôvodu v rámci Únie a do nej. Niektoré delegácie (BE, DE, DK, FI, FR, IE, NL, SE) a Komisia spochybnili európsku pridanú hodnotu poskytnutia financovania z rámcového programu na účely návratu výskumných pracovníkov z Únie. Iné delegácie (CZ, EE, EL, ES, HR, IT, MT, LT, LV, PT, SI a SK) uvítali uvedenú myšlienku alebo sú voči nej otvorené (CY a UK), pričom delegácie CY a UK zdôraznili, že ustanovenia je ešte potrebné spresniť a že je potrebné zohľadniť možné účinky na rozpočet.

Európska rada pre inováciu (EIC) bola ako nová štruktúra v návrhu programu Horizont Európa predmetom rozsiahlych rokovaní na technickej úrovni. Delegácie požadovali, aby EIC v rámci nástroja EIC Akcelerátor neposkytovala iba kombinované financovanie, ale aj podporu len vo forme grantov a len vo forme kapitálu. Predsedníctvo preto uviedlo možnosť obmedzenej podpory len vo forme grantov. Otvorené otázky pretrvávajú o podiele podpory len vo forme grantov. Niektoré delegácie podporujú obmedzenie (DE, DK, EL, FR, LV, PL), zatiaľ čo iné nevidia potrebu obmedzenia podielu v súvislosti s týmto opatrením (CZ, ES, FI, IE, IT, LT, MT, NL, SE, UK). Iné delegácie by chceli obmedziť podporu z nástroja EIC Akcelerátor len na MSP a nezaoberať sa malými spoločnosťami so strednou trhovou kapitalizáciou (ES, HR, IE, IT, LT, MT, SI, SK). Všeobecné obavy týkajúce sa štruktúry EIC vyjadrili delegácie BG, FI a IT.

Predsedníctvo okrem toho vypustilo možnosť priameho predkladania návrhov, ktoré vychádzajú z vnútroštátnych alebo regionálnych programov, na účely hodnotenia len na základe kritéria úrovne rizika. Viaceré delegácie požadovali opätovné zavedenie tohto ustanovenia (BE, DE, EL, FR, NL).

22. Časti programu Horizont Európa je možné vykonávať prostredníctvom európskych partnerstiev. V nariadení sa uvádzajú tri formy európskych partnerstiev: spoločne programované, spolufinancované a inštitucionalizované. V priebehu rokovaní delegácie zdôraznili, že sa už od počiatkovej fázy chcú aktívne zapájať do prípravy a realizácie partnerstiev a že tieto partnerstvá by mali byť otvorené pre účasť z celej Európy. Zatiaľ čo zámerom je stanoviť oblasti možných partnerstiev v rámci osobitného programu v neskoršej fáze, kritériá výberu, vykonávania, monitorovania a hodnotenia sú stanovené v prílohe III k zneniu uvedenému v prílohe. Predsedníctvo doplnilo v článku 8 ods. 2 písm. a) ustanovenie, ktorým sa obmedzuje podiel rozpočtu európskych partnerstiev v rámci programu Horizont Európa na určitý percentuálny podiel (tzv. obmedzenie podielu). Viaceré delegácie boli otvorené uvedenej myšlienke alebo ju výslovne podporili (BE, BG, CY, DE, EE, EL, HR, HU, LT, LV, MT, PL, PT, SI, SK). Skupina delegácií (DK, FI, FR, IT, NL, SE) vyjadrila obavy, pokiaľ ide o obmedzenie partnerstiev. Delegácie z oboch skupín zdôraznili, že pred prijatím konečného rozhodnutia o tejto otázke je potrebná ďalšia diskusia založená na dôkazoch. Predsedníctvo zachovalo myšlienku obmedzenia podielu v článku 8 ale rozhodlo, že nenavrhne konkrétne číslo. Percentuálny podiel sa vložil do zátvoriek, diskutovať sa o ňom bude až v neskoršej fáze rokovaní, s prípadným zohľadnením ďalšej práce vykonanej v kontexte rokovaní o VFR.
23. Delegácie DK⁹ a UK vzniesli výhradu parlamentného preskúmania.
24. Komisia si vyhradzuje pozíciu k celému kompromisnému návrhu. Má výhradu najmä k začleneniu Európskeho obranného fondu, zmenám v celkovej štruktúre piliera II (integrácia EIT do nariadenia namiesto do osobitného programu, rozdelenie klastrov), možnému obmedzeniu európskych partnerstiev a k zmenám týkajúcim sa EIC.

IV. ZÁVER

25. Rada sa na tomto základe vyzýva, aby schválila kompromisný návrh rakúskeho predsedníctva uvedený v prílohe k tejto poznámke a prijala čiastočné všeobecné smerovanie na svojom zasadnutí 29. a 30. novembra 2018.

⁹ Delegácia DK medzitým stiahla svoju výhradu parlamentného preskúmania.

**NÁVRH NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, KTORÝM SA
STANOVUJE HORIZONT EURÓPA – RÁMCOVÝ PROGRAM PRE VÝSKUM A
INOVÁCIU A KTORÝM SA STANOVUJÚ JEHO PRAVIDLÁ ÚČASTI A ŠÍRENIA**

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa stanovuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu (ďalej len „program“) a pravidlá účasti na nepriamych akciách v rámci programu a šírenia ich výsledkov.
2. Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania týchto finančných prostriedkov.
3. Program sa implementuje takto:
 - a) osobitným programom zriadeným rozhodnutím .../.../EÚ¹⁰;
 - aa) finančným príspevkom na EIT zriadeným nariadením (ES) č. 294/2008;
 - b) osobitným programom pre výskum v oblasti obrany zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady .../.../EÚ, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond.

¹⁰

4. Ak nie je výslovne uvedené inak, pojmy „Horizont Európa“, „program“ a „osobitný program“ používané v tomto nariadení sa vzťahujú na záležitosti, ktoré sa týkajú iba osobitného programu podľa odseku 3 písm. a).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „výskumné infraštruktúry“ sú zariadenia, ktoré poskytujú zdroje a služby výskumným komunitám na realizáciu výskumu a podporu inovácie v ich oblastiach. Toto vymedzenie pojmu zahŕňa súvisiace ľudské zdroje, ako aj hlavné vybavenie alebo súpravy prístrojov; zariadenia založené na vedomostiach, ako sú zbierky, archívy alebo infraštruktúry vedeckých údajov; výpočtové systémy, komunikačné siete a všetku ostatnú infraštruktúru jedinečnej povahy a otvorenú pre externých používateľov, ktorá má zásadný význam pre dosahovanie excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie. V prípade potreby sa môžu použiť i mimo výskumu, napríklad vo vzdelávaní alebo vo verejných službách, a môžu byť centralizované, virtuálne alebo decentralizované;
2. „stratégia pre inteligentnú špecializáciu“ má rovnaký význam ako stratégia pre inteligentnú špecializáciu vymedzená v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013¹¹, ktorá spĺňa základné podmienky stanovené v nariadení (EÚ) XX [všeobecné nariadenie];

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006.

3. „európske partnerstvo“ je iniciatíva, pri ktorej sa Únia, ktorá sa pripravila s včasným zapojením členských štátov a/alebo pridružených krajín, spolu so súkromnými a/alebo verejnými partnermi (ako napríklad priemyslom, výskumnými organizáciami, subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby na miestnej, regionálnej, celoštátnej alebo medzinárodnej úrovni alebo organizáciami občianskej spoločnosti vrátane nadácií) zaviazá spoločne podporovať vypracovanie a implementáciu programu výskumných a inovačných činností, a to aj tých, ktoré sú spojené so zavádzaním na trhu a v regulačnej, či politickej oblasti;
4. „otvorený prístup“ je prax umožňujúca koncovým používateľom bezplatný online prístup k výstupom výskumu, ktoré pochádzajú z akcií financovaných v rámci programu, v súlade s článkom 10 a článkom 35 ods. 3 tohto nariadenia;
- 4a. „otvorená veda“ je nový prístup k vedeckému procesu založený na spolupráci a nových spôsoboch šírenia vedomostí prostredníctvom digitálnych technológií a nových nástrojov spolupráce;
5. „misia“ je portfólio akcií vo všetkých disciplínach a odvetviach,
 - ktoré sú určené na dosiahnutie merateľného cieľa v stanovenom čase, ktorý by sa nedal dosiahnuť jednotlivými akciami,
 - a ktoré majú mať vplyv na spoločnosť prostredníctvom vedy a technológie
 - a majú byť relevantné pre široké spektrum európskych občanov;
6. „obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím“ je obstarávanie služieb v oblasti výskumu a vývoja zahŕňajúce účasť na riziku a zisku podľa trhových podmienok a konkurenčný vývoj vo fázach s jasným oddelením obstarávaných služieb v oblasti výskumu a vývoja od nasadenia komerčných objemov konečných výrobkov;
7. „verejné obstarávanie inovačných riešení“ je obstarávanie, v ktorom verejní obstarávatelia konajú ako prvý zákazník inovovaných tovarov alebo služieb, ktoré ešte nie sú vo veľkom rozsahu dostupné na komerčnom základe, a môže zahŕňať skúšky zhody;
8. „prístupové práva“ sú práva na využívanie výsledkov alebo podkladov;

9. „podklady“ sú akékoľvek údaje, *know-how* alebo informácie v akejkoľvek forme alebo akejkoľvek povahy, hmotné alebo nehmotné, vrátane práv, ako sú práva duševného vlastníctva, ktoré majú prijímatelia v držbe pred pristúpením k akcii a ktoré prijímatelia písomne určili za potrebné na implementáciu akcie alebo využitie jej výsledkov;
10. „šírenie“ je zverejnenie výsledkov vhodnými prostriedkami (okrem prostriedkov vyplývajúcich z ochrany alebo využívania výsledkov) vrátane vedeckých publikácií v akomkoľvek médiu;
11. „využívanie“ je využitie výsledkov v ďalších výskumných a inovačných činnostiach, na ktoré sa nevzťahuje daná akcia, alebo ich využitie na vývoj, tvorbu a výrobu výrobku alebo procesu a na obchodovanie s nimi, alebo na vytvorenie a poskytovanie služby, alebo ich využitie v normalizačných činnostiach;
12. „spravodlivé a primerané podmienky“ sú vhodné podmienky vrátane možných finančných podmienok alebo podmienok bezplatného poskytovania, ktoré zohľadňujú konkrétne okolnosti žiadosti o prístup, napríklad skutočnú alebo potenciálnu hodnotu výsledkov alebo podkladov, ku ktorým sa požaduje prístup, a/alebo rozsah, obdobie trvania alebo iné charakteristiky plánovaného využívania;
13. „financujúci orgán“ je orgán alebo organizácia, okrem Komisie, ako sa uvádza v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré Komisia poverila úlohami plnenia rozpočtu v rámci programu;
14. „medzinárodná organizácia európskeho výskumu“ je medzinárodná organizácia, ktorej väčšinu členov tvoria členské štáty alebo pridružené krajiny a ktorej základným cieľom je presadzovať vedeckú a technickú spoluprácu v Európe;
15. „právny subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba zriadená a uznaná ako taká podľa vnútroštátneho práva, práva Únie alebo medzinárodného práva, ktorá má právnu subjektivitu a ktorá, konajúc vo svojom mene, môže vykonávať práva a podliehať povinnostiam, alebo subjekt bez právnej subjektivity v súlade s článkom 197 ods. 2 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách;

16. „neziskový právny subjekt“ je právny subjekt, ktorý je podľa svojej právnej formy neziskový alebo ktorý má právnu alebo štatutárnu povinnosť nerozdeľovať zisk svojim akcionárom alebo jednotlivým členom;
- 16a. „MSP“ sú mikropodniky a malé a stredné podniky v zmysle vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361/ES¹²;
17. „malá spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou“ je subjekt s najviac 499 zamestnancami, ktorý nie je MSP;
- 17a. „startup“ je dočasná štruktúra v skorej fáze životného cyklu podniku, tvorca inovácie zameraný na nájdenie opakovateľného a rozšíriteľného obchodného modelu;
18. „výsledky“ sú akékoľvek hmotné alebo nehmotné účinky akcie, ako napríklad údaje, know-how alebo informácie bez ohľadu na ich formu alebo povahu a bez ohľadu na to, či môžu alebo nemôžu byť chránené, ako aj všetky práva, ktoré sú s nimi spojené, vrátane práv duševného vlastníctva;
- 18a. „výstupy výskumu“ sú výsledky, ku ktorým sa môže udeliť online prístup, v podobe vedeckých publikácií, údajov alebo iných technických výstupov a procesov, ako sú napríklad softvér, algoritmy, protokoly a elektronické zázpisníky;
19. „známka excelentnosti“ je certifikovaná značka, ktorou sa preukazuje, že návrh predložený v rámci výzvy na predkladanie návrhov prekročil všetky prahové hodnoty hodnotenia stanovené v pracovnom programe, nemohol však získať financovanie z dôvodu nedostatočných rozpočtových prostriedkov na danú výzvu v pracovnom programe;
20. „pracovný program“ je dokument prijatý Komisiou na implementáciu osobitného programu¹³ v súlade s jeho článkom 12 alebo obsahovo a štrukturálne rovnocenný dokument prijatý financujúcim orgánom;

¹²

¹³ Ú. v. EÚ...

21. „vratný preddavok“ je časť kombinovaného financovania programu Horizont Európa alebo EIC zodpovedajúca pôžičke podľa hlavy X nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktorú však Únia udeľuje priamo na neziskovom základe s cieľom pokryť náklady na činnosti inovačnej akcie a ktorú prijímateľ uhrádza Únii za podmienok stanovených v zmluve;
22. „zmluva“ je dohoda uzatvorená medzi Komisiou alebo financujúcim orgánom a právnym subjektom implementujúcim inovačné akcie a akcie trhového nasadenia a podporeným kombinovaným financovaním programu Horizont Európa alebo EIC;
23. „utajovaná skutočnosť“ je utajovaná skutočnosť EÚ vymedzená v článku 3 rozhodnutia Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444, ako aj utajovaná skutočnosť členských štátov, utajovaná skutočnosť tretích krajín, s ktorými má Únia dohodu o bezpečnosti utajovaných skutočností, a utajovaná skutočnosť medzinárodnej organizácie, s ktorou má Únia dohodu o bezpečnosti utajovaných skutočností;
24. „operácia kombinovaného financovania“ sú opatrenia podporované z rozpočtu EÚ vrátane opatrení v rámci mechanizmov kombinovaného financovania podľa článku 2 ods. 6 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré kombinujú nesplatné formy podpory a/alebo finančné nástroje z rozpočtu EÚ so splatnými formami podpory od rozvojových alebo iných verejných finančných inštitúcií, ako aj od komerčných finančných inštitúcií a investorov;
25. „kombinované financovanie programu Horizont Európa alebo EIC“ je jednotlivá finančná podpora inovačnej akcie a akcie trhového nasadenia, ktorá pozostáva z osobitnej kombinácie grantu alebo vratného preddavku a kapitálovej investície.
27. „obstarávanie“ je verejné obstarávanie, ako sa vymedzuje v článku 2 ods. 49 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 [nariadenie o rozpočtových pravidlách];
28. „prepojený subjekt“ je akákoľvek právnická osoba, ako sa vymedzuje v článku 187 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 [nariadenie o rozpočtových pravidlách];

30. „inovačný ekosystém“ je ekosystém, ktorý spája na úrovni EÚ aktérov alebo subjekty, ktorých funkčným cieľom je umožniť rozvoj technológie a inovácie. Zahŕňa vzťahy medzi materiálnymi zdrojmi (ako sú napr. fondy, vybavenie a zariadenia), inštitucionálnymi subjektmi (ako sú napr. inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a podporné služby, výskumné a technologické organizácie, podniky, investori v oblasti rizikového kapitálu a finanční sprostredkovatelia) a tvorcami politík a subjektmi poskytujúcimi financovanie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;
31. „členský štát s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácie“ je členský štát, ktorý je podľa časti 4 „Rozšírenie účasti a spoločné využívanie excelentností“ oprávnený predložiť návrh ako koordinátor.

Článok 3

Ciele programu

1. Všeobecným cieľom programu je dosiahnuť vedecký, technologický, hospodársky a spoločenský účinok investícií Únie v oblasti výskumu a inovácie, aby sa posilnili vedecké a technologické základne Únie a podporila jej konkurencieschopnosť vo všetkých členských štátoch vrátane priemyslu, dosiahnuť strategické priority Únie, prispieť k riešeniu globálnych výziev vrátane cieľov udržateľného rozvoja pri dodržiavaní zásad Agendy 2030 a Parížskej dohody a posilniť Európsky výskumný priestor. Prostredníctvom programu sa tak maximalizuje pridaná hodnota Únie, a to zameraním sa na ciele a činnosti, ktorých účinná realizácia nie je možná, ak členské štáty konajú samostatne, je však možná, ak spolupracujú.
2. Program má tieto špecifické ciele:
 - a) podporovať vedeckú excelentnosť, ako aj vznik a šírenie nových vysokokvalitných základných a aplikovaných vedomostí, zručností, odbornej prípravy a mobility výskumných pracovníkov, prilákať talenty na všetkých úrovniach a prispievať k plnému zapojeniu základne talentov Únie do činností podporovaných v rámci tohto programu;

- b) získať vedomosti, posilniť vplyv výskumu a inovácie pri tvorbe, podpore a vykonávaní politík Únie a podporovať nasadzovanie inovačných riešení v priemysle, najmä v MSP, ako aj v spoločnosti v záujme riešenia globálnych výziev, okrem iného aj cieľov udržateľného rozvoja;
- c) podporovať všetky formy inovácie, uľahčovať technologický rozvoj, demonštračné činnosti a prenos vedomostí a posilňovať zavádzanie inovačných riešení;
- d) optimalizovať dosahovanie cieľov programu v záujme posilňovania Európskeho výskumného priestoru, podporovať účasť na základe excelentnosti zo všetkých členských štátov na programe Horizont Európa a uľahčovať prepojenia týkajúce sa spolupráce v oblasti európskeho výskumu a inovácie.

Článok 4

Štruktúra programu

1. Program je rozčlenený na tieto časti prispievajúce k dosiahnutiu všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3:
 1. Pilier I „Excelentná veda“ s týmito zložkami:
 - a) Európska rada pre výskum (ERC);
 - b) akcie Marie Curie-Skłodowskej (MSCA);
 - c) výskumné infraštruktúry.
 2. Pilier II „Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu“ s týmito komponentmi (pri zohľadnení, že spoločenské a humanitné vedy zohrávajú dôležitú úlohu pri výzvach v rámci všetkých klastrov):
 - a) klaster Zdravie;
 - b) klaster Kultúra a inkluzívna spoločnosť;

- c) klaster Civilná bezpečnosť pre spoločnosť;
- d) klaster Digitalizácia, priemysel a kozmický priestor;
- e) klaster Klíma a energetika;
- ee) klaster Mobilita;
- f) klaster Biohospodárstvo, potraviny, prírodné zdroje a životné prostredie;
- g) nejadrové priame akcie Spoločného výskumného centra (JRC).

3. Pilier III „Inovatívna Európa“ s týmito zložkami:

- a) Európska rada pre inováciu (EIC);
- b) európske inovačné ekosystémy;
- c) Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) zriadený nariadením (ES) č. 294/2008.

4. Časť „Rozšírenie účasti a posilnenie Európskeho výskumného priestoru“ s týmito zložkami:

- a) rozšírenie účasti a spoločné využívanie excelentností;
- b) reforma a zlepšenie európskeho systému výskumu a inovácií.

2. Základné línie činností sú stanovené v prílohe I.

Článok 5

Činnosti s obrannými aplikáciami

1. Činnosti, ktoré sa majú vykonávať v osobitnom programe uvedenom v článku 1 ods. 3 písm. b) a ktoré sú stanovené v nariadení ..., ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond, sú činnosti s výhradným zameraním na obranné aplikácie a s cieľom, ako sa uvádza v odseku 3 tohto článku.
2. S výnimkou tohto článku, článku 1 a článku 9 ods. 1 sa toto nariadenie nevzťahuje na osobitný program uvedený v článku 1 ods. 3 písm. b).
3. Pokiaľ ide o osobitný program uvedený v článku 1 ods. 3 písm. b), program má tieto ciele a základné línie činností:
 - [a) činnosti zamerané na podporu globálnej konkurencieschopnosti, účinnosti a inovačnej kapacity európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne;
 - b) činnosti, ktorých cieľom je podporiť lepšie využívanie priemyselného potenciálu inovácie, výskumu a technologického rozvoja obranných aplikácií v každej fáze priemyselného životného cyklu, a tým prispieť k strategickej autonómnosti Únie.]

Článok 6

Implementácia a formy financovania z prostriedkov EÚ

1. Program sa implementuje v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo v rámci nepriameho riadenia s financujúcimi orgánmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Prostredníctvom programu sa môžu poskytovať finančné prostriedky na nepriame akcie v akejkoľvek forme stanovenej v nariadení o rozpočtových pravidlách, a to najmä vo forme grantov ako hlavnej forme podpory v rámci programu. Môže sa tiež poskytovať financovanie prostredníctvom cien, obstarávania a finančných nástrojov v rámci operácií kombinovaného financovania a kapitálovej podpory v rámci nástroja EIC Akcelerátor.

3. Pravidlá účasti a šírenia stanovené v tomto nariadení sa vzťahujú na nepriame akcie.
4. Hlavné typy akcií, ktoré sa majú použiť v rámci programu, sú stanovené a vymedzené v prílohe II. Všetky formy financovania sa používajú flexibilne pri všetkých cieľoch programu, pričom ich použitie sa určuje na základe potrieb a povahy daného cieľa.
5. Program podporuje aj priame akcie JRC. Ak tieto priame akcie prispievajú k iniciatívam zriadeným podľa článku 185 alebo článku 187 ZFEÚ, tento príspevok sa nepovažuje za súčasť finančného príspevku prideleného na uvedené iniciatívy.
6. Implementácia osobitného programu¹⁴ a EIT¹⁵
 - a) sa uľahčuje prostredníctvom transparentného a strategického viacročného plánovania výskumných a inovačných činností, ako sa stanovuje v osobitnom programe, najmä pokiaľ ide o pilier Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, do ktorého budú úzko zapojené členské štáty, a pri zohľadnení názorov zainteresovaných strán a prípadne občanov na priority a použitie vhodných typov akcií a foriem implementácie;
 - b) odzrkadľuje medzinárodnú spoluprácu, rozšírenie prepojení týkajúcich sa spolupráce v oblasti výskumu a inovácie v rámci celej Únie a mimo nej, otvorenú vedu a rovnaké príležitosti a príspevky sociálnych a humanitných vied ako prierezové zásady;
 - c) zabezpečuje súlad s inými príslušnými programami Únie a zlepšuje synergie s vnútroštátnymi a regionálnymi programami financovania a prioritami, a tým posilňuje EVP.
7. Činnosti v rámci programu Horizont Európa sa vykonávajú najmä prostredníctvom otvorených, súťaživých výziev na predkladanie návrhov, a to aj v rámci misií a európskych partnerstiev.

¹⁴ [9870/18].

¹⁵

8. Výskumné a inovačné činnosti vykonávané v rámci osobitného programu uvedeného v článku 1 ods. 3 písm. a) a v rámci EIT sa zameriavajú výlučne na civilné uplatnenie.
9. Programom sa zabezpečuje presadzovanie rovnakých príležitostí pre všetkých, uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodového rozmeru v obsahu v oblasti výskumu a inovácie. Pozornosť sa s ohľadom na situáciu v príslušnej oblasti výskumu a inovácie venuje podpore rodovej rovnováhy v hodnotiacich komisiách a v orgánoch, ako sú skupiny expertov.

Článok 7

Misie

1. Misie sa programujú v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, môžu k nim však prispievať aj akcie vykonávané v rámci iných častí programu. Misie vychádzajú z výziev, ktoré sú relevantné pre široké spektrum európskych občanov, umožňujú konkurenčné riešenia, pričom ich výsledkom bude celoeurópska pridaná hodnota a vplyv.
2. Misie sa [...] **vymedzuju** a vykonávajú v súlade s osobitným programom, pričom sa zabezpečí aktívne a skoré zapojenie členských štátov. Hodnotenie návrhov v rámci misií sa vykonáva v súlade s článkom 26.
3. Misie:
 - a) majú jasnú obsahovú náplň výskumu a inovácie, pridanú hodnotu EÚ a prispievajú k dosahovaniu priorít Únie a cieľov programu Horizont Európa stanovených v článku 3;
 - b) sú ambiciózne a inšpiratívne a majú veľký vedecký, technologický, spoločenský a/alebo hospodársky a/alebo politický význam a vplyv;
 - c) majú jasné zameranie a sú cielené, merateľné, časovo ohraničené a majú jasný rozpočtový rámec;

- d) sú vybrané transparentným spôsobom a sústredujú sa na ambiciózne, ale realistické ciele a činnosti v oblasti výskumu, vývoja a inovácie;
 - e) podnecujú činnosti v rôznych disciplínach (vrátane sociálnych a humanitných vied) a umožňujú aktívnu účasť zainteresovaných strán z verejného a súkromného sektora vrátane občanov a koncových používateľov a zahŕňajú činnosti zo širokého spektra úrovni technickej pripravenosti vrátane nižších úrovni technickej pripravenosti;
 - f) sú otvorené viacerým riešeniam a prístupom zdola nahor, zohľadňujúc ľudské a spoločenské potreby a prínosy a uznávajú význam rozmanitých príspevkov k dosiahnutiu týchto misií.
4. Komisia v súlade s prílohou V tohto nariadenia monitoruje a hodnotí každú misiu, a to aj pokiaľ ide o pokrok pri dosahovaní krátkodobých, strednodobých a dlhodobých cieľov, pričom sa zameriava na vykonávanie, monitorovanie a postupné ukončovanie misií. Preskúmanie prvých misií zriadených v rámci programu Horizont Európa sa uskutoční najneskôr v roku 2023 a pred tým, ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie o vytvorení nových misií a o pokračovaní, ukončení alebo presmerovaní prebiehajúcich misií.

Článok 8

Európske partnerstvá

1. Časti programu Horizont Európa možno implementovať európskymi partnerstvami. Únia sa môže do európskych partnerstiev zapojiť v akejkoľvek z týchto foriem:
- a) účasť na partnerstvách založených na základe memoránd o porozumení a/alebo zmluvných dohôd medzi Komisiou a partnermi uvedenými v článku 2 ods. 3, v ktorých sa špecifikujú ciele partnerstva, príslušné záväzky všetkých zapojených strán týkajúce sa finančných a/alebo nefinančných príspevkov partnerov, kľúčové ukazovatele výkonnosti a vplyvu, výstupy, ktoré sa majú dosiahnuť, a spôsoby podávania správ. Zahŕňajú určenie doplnkových výskumných a inovačných činností vykonávaných partnermi a v rámci programu (spoločne programované európske partnerstvá);

- b) účasť na programe výskumných a inovačných činností, ako aj poskytovanie finančného príspevku na tento program s uvedením cieľov, kľúčových ukazovateľov výkonnosti a vplyvu a výstupov, ktoré sa majú dosiahnuť, na základe záväzku partnerov poskytnúť finančné a/alebo nefinančné príspevky a integrovať svoje príslušné činnosti s použitím akcie na spolufinancovanie programu (spolufinancované európske partnerstvá); [finančné príspevky z EŠIF sú povolené a považujú sa za vnútroštátne príspevky.]
- c) účasť na výskumných a inovačných programoch, ako aj poskytovanie finančného príspevku na tieto programy, ktoré uskutočňujú viaceré členské štáty v súlade s článkom 185 ZFEÚ alebo subjekty zriadené podľa článku 187 ZFEÚ, ako sú napríklad spoločné podniky, alebo znalostné a inovačné spoločenstvá EIT v súlade s nariadením o EIT (inštitucionálne európske partnerstvá). Takéto partnerstvá sa vykonávajú len vtedy, ak by sa prostredníctvom iných častí programu Horizont Európa vrátane iných foriem európskych partnerstiev nedosiahli ciele alebo by sa nevytvorili očakávané potrebné vplyvy a ak je to odôvodnené dlhodobou perspektívou a vysokým stupňom integrácie. Prostredníctvom partnerstiev v súlade s článkom 185 ZFEÚ alebo podľa článku 187 ZFEÚ sa vykoná centrálné riadenie všetkých finančných príspevkov, pričom sa rešpektuje zásada, že príspevok z jedného zúčastneného štátu sa nepoužije na podporu príjemcu z iného zúčastneného štátu okrem prípadu, ak sa všetky zúčastnené dotknuté štáty dohodli inak. V pravidlách pre také partnerstvá sú upresnené okrem iného ciele, kľúčové ukazovatele výkonnosti a dosahu, výstupy, ktoré sa majú dosiahnuť, ako aj súvisiace záväzky týkajúce sa finančných a/alebo nefinančných príspevkov partnerov. [Finančné príspevky z EŠIF sú povolené a považujú sa za vnútroštátne príspevky.]

2. Európske partnerstvá:

- a) sa vytvoria na riešenie európskych alebo globálnych výziev len v prípadoch, v ktorých ciele programu Horizont Európa dosiahnu účinnejšie ako Únia samotná. Týmto častiam je vyčlenený primeraný podiel z rozpočtu programu Horizont Európa nepresahujúci [XY] % a v rámci každého klastra piliera II, pričom väčšina rozpočtu sa vyčlení na akcie mimo európskych partnerstiev;

- b) dodržiavajú zásady pridanej hodnoty pre Úniu, transparentnosti, otvorenosti, vplyvu v rámci Európy a pre ňu, pákového efektu v dostatočnom rozsahu, dlhodobého finančného záväzku všetkých zapojených strán, flexibility pri vykonávaní, koherentnosti, koordinácie a komplementarity s iniciatívami na úrovni Únie, ako aj na miestnej, regionálnej, celoštátnej a v prípade potreby na medzinárodnej úrovni alebo s inými partnerstvami a misiami;
- c) uplatňujú jasný prístup založený na životnom cykle, sú časovo obmedzené a obsahujú podmienky postupného ukončenia financovania programu.

Ustanovenia a kritériá týkajúce sa ich výberu, implementácie, monitorovania, hodnotenia a postupného ukončenia sú stanovené v prílohe III.

Článok 9

Rozpočet

1. Finančné krytie na vykonávanie rámcového programu na obdobie 2021 – 2027 pozostáva z [94 100 000 000 EUR v bežných cenách] pre osobitný program uvedený v článku 1 ods. 3 písm. a) a pre Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) a z [13 000 000 000 EUR v bežných cenách] pre osobitný program uvedený v článku 1 ods. 3 písm. b).
2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 pre osobitný program uvedený v článku 1 ods. 3 písm. a) a pre EIT je:
 - a) [25 800 000 000 EUR] na pilier I Otvorená veda na obdobie 2021 – 2027, z toho
 1. [16 600 000 000 EUR] na Európsku radu pre výskum;
 2. [6 800 000 000 EUR] na akcie Marie Curie-Skłodowskej;
 3. [2 400 000 000 EUR] na výskumné infraštruktúry;

- b) [52 700 000 000 EUR] na pilier II Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu na obdobie 2021 – 2027, z toho
1. [7 700 000 000 EUR] na klaster Zdravie;
 2. [2 800 000 000 EUR] na klaster Inkluzívna a bezpečná spoločnosť;
 3. [15 000 000 000 EUR] na klaster Digitalizácia a priemysel;
 4. [15 000 000 000 EUR] na klaster Klíma, energetika a mobilita;
 5. [10 000 000 000 EUR] na klaster Potraviny a prírodné zdroje;
 6. [2 200 000 000 EUR] na nejadrové priame akcie Spoločného výskumného centra (JRC);
- c) [13 500 000 000 EUR] na pilier III Otvorená inovácia na obdobie 2021 – 2027, z toho
1. [10 500 000 000 EUR] na Európsku radu pre inováciu vrátane až 500 000 000 na európske inovačné ekosystémy;
 2. [3 000 000 000 EUR] na Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT);
- d) [2 100 000 000 EUR] na časť Posilnenie Európskeho výskumného priestoru na obdobie 2021 – 2027, z toho
1. [1 700 000 000 EUR] na spoločné využívanie excelentnosti;
 2. [400 000 000 EUR] na reformu a posilnenie európskeho systému výskumu a inovácií.

3. [Komisia sa môže v rámci každoročného rozpočtového postupu odchýliť od súm uvedených v odseku 2 najviac o [10 %] s cieľom reagovať na nepredvídané situácie alebo nový vývoj či potreby. Takáto odchýlka nie je povolená pri sume uvedenej v odseku 2 písm. b) bode 6 tohto článku a pri celkovej sume stanovenej pre časť Posilnenie Európskeho výskumného priestoru uvedenú v odseku 2 tohto článku.]
4. Zo sumy uvedenej v odseku 1 na osobitný program uvedený v článku 1 ods. 3 písm. a) a na EIT sa môžu takisto uhrádzať výdavky na prípravu, monitorovanie, kontrolu, audit, hodnotenie a iné činnosti a výdavky potrebné na riadenie a vykonávanie programu vrátane všetkých administratívnych výdavkov, ako aj na hodnotenie dosahovania jeho cieľov. Okrem toho sa z nej môžu uhrádzať výdavky na štúdie, stretnutia expertov, informačné a komunikačné akcie, pokiaľ sa týkajú cieľov programu, ako aj výdavky spojené so sieťami informačných technológií zameranými na spracovanie a výmenu informácií vrátane nástrojov informačných technológií na úrovni inštitúcií a ostatné výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú v súvislosti s riadením programu.
5. V prípade potreby možno do rozpočtu na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v odseku 4, aby sa umožnilo riadenie akcií, ktoré sa neskončia do 31. decembra 2027.
6. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.
7. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie o rozpočtových pravidlách, výdavky na akcie vyplývajúce z projektov zahrnutých do prvého pracovného programu môžu byť oprávnené od 1. januára 2021.

8. [Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia, ktoré možno presunúť v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) XX [...všeobecné nariadenie], môžu byť na základe ich žiadosti presunuté na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného článku. Tieto zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu, pokiaľ príslušný riadiaci orgán tohto členského štátu nerozhodne inak].
9. Program Horizont Európa je navrhnutý tak, aby sa vykonával v súčinnosti s inými programami financovania z prostriedkov Únie, pričom sa má vynakladať úsilie o maximálne zjednodušenie. Neúplný zoznam synergií s inými programami financovania z prostriedkov Únie je uvedený v prílohe IV.

Článok 10

Otvorená veda

1. Otvorený prístup k vedeckým publikáciám, ktoré sú výsledkom výskumu financovaného v rámci programu, a otvorený prístup k výskumným údajom vrátane tých, na ktorých sa zakladajú vedecké publikácie, je zabezpečený v súlade s článkom 35 ods. 3 tohto nariadenia. Otvorený prístup k výskumným údajom je tiež v súlade so zásadou „čo najotvorenejší, ale obmedzený podľa potreby“. Otvorený prístup k ostatným výstupom výskumu sa podporuje, a to aj v prospech MSP.
2. Zodpovedné spravovanie výskumných údajov musí byť zabezpečené v súlade so zásadami vyhľadateľnosti, prístupnosti, interoperability a opätovnej použiteľnosti (FAIR). Pozornosť sa venuje aj dlhodobému uchovávaniu údajov.
3. Propaguje a podporuje sa prax otvorenej vedy v rámci otvoreného prístupu k výstupom výskumu, ako aj nad jeho rámec, a zodpovedné spravovanie výskumných údajov.

Článok 11

Doplňkové financovanie

Akcie, ktoré získali osvedčenie známky excelentnosti alebo ktoré spĺňajú tieto kumulatívne a komparatívne podmienky:

- a) boli posúdené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci programu;
- b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu uvedenej výzvy na predkladanie návrhov;
- c) v rámci uvedenej výzvy na predkladanie návrhov nemôžu byť financované len z dôvodu rozpočtových obmedzení,

[môžu získať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu, Európskeho sociálneho fondu+ alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v súlade s článkom [67] ods. 5 nariadenia (EÚ) XX [všeobecné nariadenie] a článkom [8] nariadenia (EÚ) XX [financovanie, riadenie a monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky] za predpokladu, že takéto akcie sú v súlade s cieľmi príslušného programu. Uplatňujú sa pravidlá fondu, z ktorého sa poskytuje podpora.]

Článok 12

Tretie krajiny pridružené k programu¹⁶

[1. Program je otvorený pre tieto tretie krajiny:

- a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o EHP;

¹⁶ [Tento článok je súčasťou rokovacieho rámca o VFR, a preto sa upraví na základe horizontálnej orientácie. Vychádza sa z toho, že členovia združenia EZVO by mali spĺňať osobitné podmienky stanovené v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami.]

- b) pristupujúce krajiny, kandidáti a potenciálni kandidáti v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- c) krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
- d) tretie krajiny a územia, ktoré spĺňajú všetky tieto kritériá:
 - i) dobrá kapacita v oblasti vedy, techniky a inovácie;
 - ii) prihlásenie sa k otvorenému trhovému hospodárstvu založenému na pravidlách vrátane spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania s právami duševného vlastníctva, s podporou demokratických inštitúcií;
 - iii) aktívne presadzovanie politík na zlepšenie hospodárskej a sociálnej situácie občanov.

Pridruženie každej z tretích krajín uvedených v písmene d) k programu musí byť v súlade s podmienkami stanovenými v osobitnej dohode upravujúcej účasť tretej krajiny na programe Únie za predpokladu, že dohoda:

- zabezpečuje spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky a výhody pre tretiu krajinu, ktorá sa zúčastňuje na programoch Únie
- stanovuje podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívnych nákladov. Tieto príspevky predstavujú pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách,

- neudeľuje tretej krajine rozhodovacie právomoci nad programom,
 - zaručuje práva Únie zabezpečiť správne finančné riadenie a chrániť jej finančné záujmy.
2. Pokiaľ ide o mieru pridruzenia každej tretej krajiny k programu, musí sa zohľadňovať cieľ prispievať k hospodárskemu rastu v Únii prostredníctvom inovácie. Podobne, s výnimkou členských štátov EHP, pristupujúcich krajín, kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov môžu byť v prípade konkrétnej krajiny z dohody o pridružení vyňaté časti programu.
 3. Ak je to vhodné, v dohode o pridružení sa musí stanovovať účasť právnych subjektov usadených v Únii na rovnocenných programoch pridružených krajín v súlade s podmienkami uvedených programov.
 4. Podmienky určujúce úroveň finančných príspevkov musia zaručovať automatickú opravu výrazných odchýlok v porovnaní so sumou, ktorú získajú subjekty usadené v pridruženej krajine na základe účasti na programe, s prihliadnutím na náklady na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu.]

HLAVA II

PRAVIDLÁ ÚČASTI A ŠÍRENIA

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 13

Financujúce orgány a priame akcie JRC

1. Financujúce orgány sa s výnimkou článkov 14, 15 a 16 môžu odchýliť od pravidiel stanovených v tejto hlave, a to v náležite odôvodnených prípadoch a iba ak je to stanovené v základoch akte zriaďujúcim financujúci orgán alebo zverujúcim tomuto orgánu úlohy súvisiace s plnením rozpočtu, alebo v prípade financujúcich orgánov podľa článku 62 ods. 1 písm. c) bodov ii), iii) alebo v) nariadenia o rozpočtových pravidlách, ak je to stanovené v dohode o príspevku a ak si to vyžadujú ich špecifické prevádzkové potreby alebo povaha akcie.
2. Pravidlá tejto hlavy sa nevzťahujú na priame akcie, ktoré realizuje JRC.

Článok 14

Oprávnené akcie

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tohto článku, na financovanie sú oprávnené len akcie, ktorými sa plnia ciele uvedené v článku 3.

Nefinancujú sa tieto oblasti výskumu:

- a) činnosti zamerané na klonovanie človeka na reprodukčné účely;
- b) činnosti zamerané na modifikáciu genetického dedičstva človeka, v dôsledku ktorých by sa takáto zmena mohla stať dedičnou¹⁷;
- c) činnosti určené na vytváranie ľudských embryí výlučne na účely výskumu alebo na účely získania kmeňových buniek, okrem iného aj prostredníctvom prenosu jadier somatických buniek.

2. Výskum ľudských kmeňových buniek, dospelých, ako aj embryonálnych, sa môže financovať v závislosti od obsahu vedeckého návrhu a právneho rámca zapojených členských štátov. Financovanie sa neposkytuje ani v rámci EÚ, ani mimo nej na výskumné činnosti, ktoré sú zakázané vo všetkých členských štátoch. V členskom štáte sa nefinancuje nijaká činnosť, ktorá je v ňom zakázaná.

Článok 15

Etika¹⁸

1. Akcie vykonávané v rámci programu musia byť v súlade s etickými zásadami a príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, predpismi Únie a medzinárodnými predpismi vrátane Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ľudských právach a jeho dodatkových protokolov.

Osobitná pozornosť sa venuje zásade proporcionality, právu na súkromie, právu na ochranu osobných údajov, právu na telesnú a duševnú nedotknuteľnosť osoby, právu na nediskrimináciu, potrebe zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, ako aj ochrane životného prostredia.

¹⁷ Môže sa financovať výskum súvisiaci s liečbou rakoviny pohlavných žliaz.

¹⁸ S výhradou výsledného právneho aktu vydá Komisia vyhlásenie o výskume ľudských embryonálnych kmeňových buniek, rovnako ako v rámci programu Horizont 2020 (vyhlásenie 2013 / C 373/02).

2. Subjekty, ktoré sa zúčastňujú na akcii, musia poskytnúť:
- a) etické sebahodnotenie, v ktorom určia a podrobne uvedú všetky predvídateľné etické otázky súvisiace s cieľom, vykonávaním a pravdepodobným vplyvom financovaných činností vrátane potvrdenia o súlade s odsekom 1 a opisu, ako bude zabezpečený;
 - b) potvrdenie, že činnosti budú v súlade s Európskym kódexom správania pre etiku vo výskume uverejneným federáciou európskych akadémií vied (All European Academies) a že sa nebudú vykonávať žiadne činnosti vylúčené z financovania;
 - c) pri činnostiach vykonávaných mimo Únie potvrdenie, že tie isté činnosti by boli povolené v niektorom z členských štátov, a
 - d) pri činnostiach, pri ktorých sa využívajú ľudské embryonálne kmeňové bunky, v prípade potreby podrobné údaje o licenčných a kontrolných opatreniach, ktoré prijímú príslušné orgány dotknutých členských štátov, ako aj podrobné údaje o etických povoleniach, ktoré musia byť udelené pred začatím príslušných činností.
3. Návrhy sa systematicky preverujú s cieľom určiť tie akcie, ktoré vzbudzujú zložité alebo závažné etické otázky, a podrobiť ich etickému hodnoteniu. Etické hodnotenie vykonáva Komisia, ak jeho vykonaním nepoverí financujúci orgán. Pri činnostiach, pri ktorých sa využívajú ľudské embryonálne kmeňové bunky, je etické hodnotenie povinné. Etické preverky a hodnotenia sa vykonávajú s pomocou odborníkov na etiku. Komisia a financujúce orgány zabezpečia čo najväčšiu možnú transparentnosť etických postupov.
4. Subjekty, ktoré sa zúčastňujú na akcii, musia získať všetky povolenia alebo iné povinné dokumenty od príslušných vnútroštátnych a miestnych etických výborov alebo od iných orgánov, ako sú orgány na ochranu osobných údajov, pred začatím príslušných činností. Uvedené dokumenty sa musia archivovať a na požiadanie poskytnúť Komisii alebo financujúcemu orgánu.

5. Ak je to vhodné, Komisia alebo financujúci orgán vykonávajú etické kontroly. V prípade závažných alebo zložitých etických otázok vykonáva kontroly Komisia, ak ich vykonaním nepoverí financujúci orgán.

Etické kontroly sa vykonávajú s pomocou odborníkov na etiku.

6. Akcie, ktoré nespĺňajú etické požiadavky uvedené v odsekoch 1 až 4, sa môžu kedykoľvek zamietnuť alebo ukončiť.

Článok 16

Bezpečnosť

1. Akcie vykonávané v rámci programu musia dodržiavať platné bezpečnostné pravidlá, a najmä pravidlá ochrany utajovaných skutočností pred neoprávneným sprístupnením, ako aj všetky príslušné vnútroštátne právne predpisy a právo Únie. V prípade výskumu vykonávaného mimo Únie, pri ktorom sa používajú alebo vznikajú utajované skutočnosti, je nevyhnutné, aby popri dodržiavaní uvedených požiadaviek bola uzatvorená dohoda o bezpečnosti medzi Úniou a treťou krajinou, v ktorej sa vykonáva výskum.
2. V prípade potreby musia návrhy obsahovať bezpečnostné sebahodnotenie, v ktorom sa určia bezpečnostné problémy a podrobne uvedie, ako sa tieto problémy budú riešiť v záujme súladu s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právom Únie.
3. V prípade potreby Komisia alebo financujúci orgán vykonajú bezpečnostnú previerku návrhov, ktoré vzbudzujú bezpečnostné obavy.
4. Akcie musia byť prípadne v súlade s rozhodnutím (EÚ, Euratom) 2015/444 a jeho vykonávacími predpismi.
5. Subjekty, ktoré sa zúčastňujú na akcii, zabezpečia ochranu utajovaných skutočností použitých a/alebo vytvorených pri akcii pred neoprávneným sprístupnením. Pred začatím príslušných činností poskytnú dôkaz o previerke personálnej bezpečnosti a/alebo previerke bezpečnosti zariadenia od príslušných národných bezpečnostných orgánov.

6. Ak s utajovanými skutočnosťami budú musieť manipulovať externí experti, pred vymenovaním sú povinní absolvovať príslušnú bezpečnostnú previerku.
7. V prípade potreby môže bezpečnostné kontroly vykonať Komisia alebo financujúci orgán.
8. Akcie, ktoré nie sú v súlade s bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v odsekoch 1, 2, 4, 5 a 7, sa môžu kedykoľvek zamietnuť alebo ukončiť.

KAPITOLA II

Granty

Článok 17

Granty

Granty v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou VIII nariadenia o rozpočtových pravidlách, ak sa v tejto kapitole nestanovuje inak.

Článok 18

Subjekty oprávnené na účasť

1. Na akcii v rámci programu sa môže zúčastniť každý právny subjekt bez ohľadu na to, kde je usadený, alebo medzinárodná organizácia za predpokladu splnenia podmienok stanovených v tomto nariadení spolu s podmienkami stanovenými v pracovnom programe alebo výzve.
2. Subjekty musia byť súčasťou konzorcia, ktoré tvoria aspoň tri nezávislé právne subjekty, z ktorých každý je usadený v inom členskom štáte alebo pridruženej krajine a aspoň jeden z nich je usadený v ktoromkoľvek členskom štáte, okrem prípadu, ak:
 - a) sa v pracovnom programe stanovuje inak a je to náležite odôvodnené;

- b) to je akcia uvedená v odseku 3 alebo 4.
3. Akcie Európskej rady pre výskum týkajúce sa výskumu na hraniciach poznania, akcie Európskej rady pre inováciu, akcie odbornej prípravy a mobility alebo akcie spolufinancovania programu môže implementovať jeden alebo viacero právnych subjektov, z ktorých jeden musí byť usadený v členskom štáte alebo pridruženej krajine.
 4. Koordinačné a podporné akcie môže implementovať jeden alebo viacero právnych subjektov, ktoré môžu byť usadené v členskom štáte, pridruženej krajine [alebo v ďalšej tretej krajine]¹⁹.
 5. Pri akciách súvisiacich so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Únie sa môže v pracovnom programe stanoviť, že účasť môže byť obmedzená iba na právne subjekty usadené v členských štátoch alebo na právne subjekty usadené v určených pridružených [alebo iných tretích krajinách] popri subjektoch usadených v členských štátoch. Akékoľvek obmedzenie účasti právnych subjektov usadených v pridružených krajinách, ktoré sú členmi EHP, je v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o EHP.
 6. Ak je to vhodné a riadne odôvodnené, v pracovnom programe sa môžu popri kritériách uvedených v odsekoch 2, 3, 4 a 5 stanoviť kritériá oprávnenosti podľa osobitných politických požiadaviek alebo povahy a cieľov akcie vrátane počtu právnych subjektov, typu právneho subjektu a miesta usadenia.
 7. [Pri akciách s využitím súm podľa článku 9 ods. 8 je účasť obmedzená na jeden právny subjekt usadený v jurisdikcii delegujúceho riadiaceho orgánu s výnimkou prípadu, že v pracovnom programe sa stanovuje a s riadiacim orgánom sa dohodlo inak.]
 8. Ak sa tak uvádza v pracovnom programe, JRC sa môže zúčastňovať na akciách.
 9. JRC, medzinárodné európske výskumné organizácie a právne subjekty založené podľa práva Únie sa považujú za usadené v inom členskom štáte než v štátoch, v ktorých sú usadené iné právne subjekty zúčastňujúce sa na akcii.

¹⁹ Zátvorky požadujú strany rokujúce o VFR.

10. V prípade akcií výskumu na hraniciach poznania Európskej rady pre výskum a akcií odborného vzdelávania a mobility sa medzinárodné organizácie so sídlom v členskom štáte alebo pridruženej krajine považujú za usadené v tomto členskom štáte alebo pridruženej krajine.

Článok 19

Subjekty oprávnené na financovanie

1. Subjekty sú oprávnené na financovanie, ak sú usadené v členskom štáte alebo pridruženej krajine.

[V prípade akcií s využitím súm podľa článku 9 ods. 8 sú na financovanie z týchto súm oprávnené iba subjekty usadené v jurisdikcii delegujúceho riadiaceho orgánu.]
2. [Subjekty usadené v nepridruženej tretej krajine v zásade znášajú náklady spojené s ich účasťou. V prípade krajín s nízkymi až strednými príjmami²⁰ a výnimočne v prípade iných nepridružených tretích krajín však subjekty môžu byť oprávnené na financovanie v akcii, ak:
 - a) daná tretia krajina je uvedená v pracovnom programe prijatom Komisiou alebo
 - b) Komisia alebo financujúci orgán považujú ich účasť za podstatnú na implementáciu akcie.]
3. Prepojené subjekty sú oprávnené na financovanie v rámci akcie, ak sú usadené v členskom štáte, pridruženej krajine [alebo v tretej krajine] uvedenej v pracovnom programe prijatom Komisiou.

²⁰ Zoznam krajín s nízkymi až strednými príjmami sa pripojí k pracovnému programu.

Výzvy na predkladanie návrhov

1. Bez ohľadu na osobitné ustanovenia uvedené v odseku 2, obsah výziev na predkladanie návrhov je v prípade všetkých akcií uvedený v pracovnom programe.
2. Na účely vytvárania portfólií akcií v rámci prechodných činností nástroja EIC Prieskumník:
 - a) spustenie a obsah výziev na predkladanie návrhov sa stanoví so zreteľom na ciele a rozpočet určené v pracovnom programe vo vzťahu k príslušnému portfóliu akcií;
 - b) každý návrh vybraný v rámci nástroja EIC Prieskumník na základe výzvy na predkladanie návrhov zahŕňa pevne stanovenú sumu vo výške 50 000 EUR na účely vykonávania doplnkových aktivít, ako napr. posúdenie možných osamostatnených podnikov, potenciálnych inovácií vytvárajúcich trh alebo vytvárania presvedčivého obchodného plánu. Využitie tejto sumy bude podliehať predchádzajúcemu povoleniu zo strany Komisie. Programový výbor ustanovený v osobitnom programe bude o týchto prípadoch informovaný.
3. Výzvy, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie ich cieľov, sa vo výnimočných prípadoch môžu obmedziť na vývoj dodatočných činností alebo na doplnenie ďalších partnerov k existujúcim akciám. Okrem toho sa môže v pracovnom programe stanoviť možnosť pre právne subjekty z členských štátov s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácie, aby sa zapojili do už vybraných výskumných a inovačných akcií založených na spolupráci, a to pod podmienkou súhlasu príslušného konzorcia a za predpokladu, že právne subjekty z takých členských štátov sa na nich ešte nezúčastňujú.
4. Výzva na predkladanie návrhov sa nevyžaduje pri koordinačných a podporných akciách alebo akciách spolufinancovania programu, ktoré:
 - a) má vykonávať JRC alebo právne subjekty určené v pracovnom programe a
 - b) ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti výzvy na predkladanie návrhov v súlade s článkom 195 písm. e) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

5. V pracovnom programe sa stanovvia výzvy, pre ktoré sa udelia známky excelentnosti. Ak s tým žiadateľ vopred súhlasí, údaje o jeho žiadosti, ako aj hodnotenie možno poskytnúť zainteresovaným financujúcim orgánom pod podmienkou uzavretia dohody o zachovaní dôvernosti.

Článok 21

Spoločné výzvy

Komisia alebo financujúci orgán môžu vydať spoločnú výzvu na predkladanie návrhov spolu s:

- a) tretími krajinami vrátane ich vedeckých a technických organizácií alebo agentúr;
- b) medzinárodnými organizáciami
- c) neziskovými právnymi subjektmi.

V prípade spoločnej výzvy sa stanovvia spoločné postupy výberu a hodnotenia návrhov. Súčasťou týchto postupov je vyvážená skupina expertov vymenovaných každou stranou.

Obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím a obstarávanie inováčných riešení

1. Akcie môžu zahŕňať alebo mať ako svoj primárny cieľ obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím alebo verejné obstarávanie inováčných riešení, ktoré ako prijímatelia vykonávajú verejní obstarávatelia alebo obstarávatelia vymedzení v smerniciach 2014/23/EÚ²¹, 2014/24/EÚ²², 2014/25/EÚ²³ a 2009/81/ES²⁴.
2. Postupy obstarávania:
 - a) musia byť v súlade so zásadami transparentnosti, nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania, správneho finančného riadenia, proporcionality a s pravidlami hospodárskej súťaže;
 - b) v prípade obstarávania vo fáze pred komerčným využitím môžu obsahovať osobitné podmienky, ako je napríklad obmedzenie miesta výkonu obstarávaných činností na územie členských štátov a pridružených krajín;
 - c) môžu povoľovať zadávanie viacerých zákaziek v rámci toho istého postupu (využitie viacerých zdrojov) a
 - d) umožňujú zadávať zákazky ponuke (ponukám), ktorá predstavuje najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou, pričom sa musí zabrániť konfliktu záujmov.

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesií (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1).

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES. (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76).

3. Dodávateľ, ktorý vytvára výsledky v rámci obstarávania vo fáze pred komerčným využitím, musí byť prinajmenšom vlastníkom práv duševného vlastníctva, ktoré sú s tým spojené. Verejní obstarávatelia majú aspoň práva na bezplatný prístup k výsledkom na vlastné využitie a právo na udelenie nevýhradných licencií tretím stranám na využívanie výsledkov v mene verejného obstarávateľa za spravodlivých a primeraných podmienok bez akéhokoľvek práva na udelenie sublicencie, alebo právo požiadať zúčastnených dodávateľov, aby takéto nevýhradné licencie udelili. Ak dodávateľ v stanovenom období po obstarávaní vo fáze pred komerčným využitím, ktoré je uvedené v zmluve, výsledky komerčne nevyužije, verejní obstarávatelia môžu po konzultácii s dodávateľom o danej záležitosti od neho požadovať, aby previedol každé vlastníctvo výsledkov na verejných obstarávateľov.

²⁵[Článok 23

Kumulatívne financovanie

Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok z iného programu Únie, možno takisto poskytnúť príspevok v rámci tohto programu, ak tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. Pravidlá každého prispievajúceho programu Únie sa uplatňujú na jeho príslušný príspevok k akcii. Kumulatívne financovanie nesmie presiahnuť celkové oprávnené náklady na akciu a podpora z rôznych programov Únie sa môže vypočítavať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, ktorými sa stanovujú podmienky podpory.]

Článok 24

Podmienky účasti

1. Ako dodatok k výnimkám uvedeným v článku 198 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa overí len finančná kapacita koordinátora, a to iba ak sa na akciu požadujú finančné prostriedky zo zdrojov Únie v hodnote 500 000 EUR alebo viac.

²⁵ [S prihliadnutím na výsledky rokovaní o príslušných právnych aktoch]

2. Ak však existujú dôvodné pochybnosti o finančnej kapacite alebo ak existuje vyššie riziko z dôvodu účasti na viacerých prebiehajúcich akciách financovaných z programov Únie pre výskum a inováciu, Komisia alebo financujúci orgán overia aj finančnú kapacitu ostatných uchádzačov alebo koordinátorov pod prahovou hodnotou uvedenou v odseku 1.
3. Ak je finančná kapacita systematicky zaručená iným právnym subjektom, overí sa jeho finančná kapacita.
4. V prípade nedostatočnej finančnej kapacity Komisia alebo financujúci orgán môžu podmieniť účasť žiadateľa poskytnutím vyhlásenia o spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany prepojeného subjektu.
5. Príspevok do vzájomného poisťovacieho mechanizmu stanoveného v článku 33 sa považuje za dostatočnú záruku podľa článku 152 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Od prijímateľov sa nesmie prijať, ani sa im nesmie uložiť žiadna ďalšia záruka alebo zábezpeka.

Článok 25

Kritériá na vyhodnotenie návrhov

1. Návrh sa hodnotí na základe týchto kritérií na vyhodnotenie návrhov:
 - a) excelentnosť,
 - b) vplyv,
 - c) kvalita a efektívnosť vykonávania.
2. Na návrhy týkajúce sa akcií Európskej rady pre výskum v oblasti výskumu na hraniciach poznania sa uplatňuje len kritérium uvedené v odseku 1 písm. a).
3. V pracovnom programe sa stanovujú ďalšie podrobnosti uplatňovania kritérií na vyhodnotenie návrhov uvedených v odseku 1 a môžu sa určiť váhy a prahové hodnoty.

Článok 26

Hodnotenie

1. Návrhy hodnotí komisia pre vyhodnotenie, ktorá sa skladá z externých nezávislých expertov.

V prípade činností EIC, misií a v riadne odôvodnených prípadoch uvedených v pracovnom programe, **ktorý prijala Komisia**, sa môže komisia pre vyhodnotenie skladať čiastočne alebo v prípade koordinačných a podporných akcií čiastočne alebo úplne zo zástupcov inštitúcií alebo orgánov Únie uvedených v článku 150 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Proces hodnotenia môžu pozorovať nezávislí pozorovatelia.

2. Vždy, ak je to uplatniteľné, komisia pre vyhodnotenie stanoví poradie návrhov, ktoré dosiahli príslušné prahové hodnoty, podľa:

- a) bodového hodnotenia;
- b) ich príspevku k dosiahnutiu osobitných cieľov politiky vrátane vytvorenia konzistentného portfólia projektov v prípade činností nástroja EIC Prieskumník, misií a v iných náležite odôvodnených prípadoch, ktoré sa v pracovnom programe, **ktorý prijala Komisia**, podrobne uvádzajú.

V prípade činností EIC, misií a v iných náležite odôvodnených prípadoch, ktoré sa v pracovnom programe, **ktorý prijala Komisia**, podrobne uvádzajú, môže komisia pre vyhodnotenie tiež navrhnúť úpravy návrhov, pokiaľ je to potrebné na zabezpečenie konzistentnosti prístupu na základe portfólia. Tieto úpravy sú v súlade s podmienkami účasti a so zásadou rovnakého zaobchádzania. Programový výbor bude o takýchto prípadoch informovaný.

3. V súlade s článkom 200 ods. 7 nariadenia o rozpočtových pravidlách žiadatelia dostanú spätnú väzbu vo všetkých fázach procesu hodnotenia a v uplatniteľnom prípade dôvody zamietnutia.
4. Právne subjekty usadené v členských štátoch s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácie, ktoré sa úspešne zúčastnili na zložke „Rozšírenie účasti a spoločné využívanie excelentnosti“, dostanú na požiadanie záznam o tejto účasti, ktorý sa môže priložiť k návrhom v rámci piliera II programu, ktoré koordinujú.

Článok 27

Postup preskúmania hodnotenia

1. Žiadateľ môže požiadať o preskúmanie hodnotenia, ak sa domnieva, že pri jeho návrhu nebol správne uplatnený príslušný postup hodnotenia²⁶.
2. Preskúmanie hodnotenia sa týka len procesných aspektov hodnotenia, a nie hodnotenia obsahu návrhu.
- 2a. Výbor pre preskúmanie hodnotenia vydá stanovisko k procesným aspektom a predsedá mu úradník Komisie alebo príslušného financujúceho orgánu z iného odboru, ako je odbor, ktorý je zodpovedný za výzvu na predkladanie návrhov. Výbor môže odporúčať jeden z týchto krokov:
 - a) prehodnotenie návrhu najmä hodnotiteľmi, ktorí sa nezúčastnili na predchádzajúcom hodnotení;
 - b) potvrdenie počiatočného hodnotenia.
3. Preskúmaním hodnotenia nesmie dôjsť k oneskoreniu v procese výberu tých návrhov, ktoré nie sú predmetom preskúmania.

²⁶ Postup sa vysvetlí v dokumente, ktorý sa uverejní pred začiatkom procesu hodnotenia.

Článok 28

Čas na udelenie grantu

1. Odchyľne od článku 194 ods. 2 prvého pododseku nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú tieto lehoty:
 - a) na informovanie všetkých žiadateľov o výsledku hodnotenia ich žiadosti maximálna lehota piatich mesiacov od konečného termínu na podanie úplných návrhov;
 - b) na podpísanie dohôd o grante so žiadateľmi maximálna lehota ôsmich mesiacov od konečného termínu na podanie úplných návrhov.
2. V pracovnom programe sa môžu stanoviť kratšie lehoty.
3. Popri výnimkách stanovených v článku 194 ods. 2 druhom pododseku nariadenia o rozpočtových pravidlách sa môžu prekročiť lehoty uvedené v odseku 1 v prípade akcií ERC, misií a ak sú akcie podrobené etickému alebo bezpečnostnému posúdeniu.

Článok 29

Implementácia grantu

1. Ak si prijímateľ neplní svoje povinnosti, pokiaľ ide o technickú implementáciu akcie, ostatní prijímatelia si musia plniť tieto povinnosti bez akéhokoľvek dodatočného finančného príspevku Únie, pokiaľ nie sú od uvedenej povinnosti výslovne oslobodení. Finančná zodpovednosť každého prijímateľa sa obmedzuje iba na jeho vlastný dlh s výhradou ustanovení týkajúcich sa vzájomného poisťovacieho mechanizmu.
2. Dohodou o grante sa môžu stanoviť čiastkové ciele a súvisiace zálohové platby. Ak sa čiastkové ciele nedosiahli, akciu možno pozastaviť, zmeniť alebo v náležite odôvodnených prípadoch ukončiť.

3. Akciu možno ukončiť aj vtedy, keď očakávané výsledky stratili svoj význam pre Úniu z vedeckých alebo technologických dôvodov alebo v prípade nástroja EIC Akcelerátor aj z hospodárskych dôvodov.

Článok 29a

Vzorová dohoda o grante

1. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi vypracuje vzorové dohody o grante medzi Komisiou alebo príslušným financujúcim orgánom a prijímateľmi v súlade s týmto nariadením. Ak je potrebné vzorovú dohodu o grante výrazne upraviť, Komisia ju v úzkej spolupráci s členskými štátmi náležite zreviduje.
2. V dohode o grante sa stanovia práva a povinnosti prijímateľov a buď Komisie, alebo príslušného financujúceho orgánu, a to v súlade s týmto nariadením. Stanovia sa v nej aj práva a povinnosti právnych subjektov, ktoré sa v priebehu vykonávania akcie stanú prijímateľmi, ako aj úloha a činnosť koordinátora konzorcia.

Článok 30

Miery financovania

1. Na všetky činnosti, ktoré sa financujú v rámci akcie, sa uplatňuje jednotná miera financovania. Maximálna miera je stanovená v pracovnom programe.
2. Z programu sa môže refundovať až 100 % celkových oprávnených nákladov na akciu s výnimkou:
 - a) inovačných akcií: až 70 % celkových oprávnených nákladov okrem nákladov neziskových právnych subjektov, kde sa z programu môže refundovať až 100 % celkových oprávnených nákladov;
 - b) akcií spolufinancovania programu: najmenej 30 % celkových oprávnených nákladov a až 70 % v identifikovaných a riadne odôvodnených prípadoch.

3. Miery financovania stanovené v tomto článku sa uplatňujú aj na akcie, pri ktorých sa pre celú akciu alebo jej časť stanoví financovanie paušálnou sadzbou, jednotkovými nákladmi alebo jednorazovou platbou.

Článok 31

Nepriame náklady

1. Nepriame oprávnené náklady sa určia uplatnením paušálnej sadzby vo výške 25 % celkových priamych oprávnených nákladov s výnimkou priamych oprávnených nákladov na subdodávky, finančnej podpory tretím stranám a jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb, ktoré zahŕňajú nepriame náklady.

Ak je to vhodné, nepriame náklady zahrnuté v jednotkových nákladoch alebo jednorazových platiach sa vypočítajú s použitím paušálnej sadzby uvedenej v odseku 1 s výnimkou jednotkových nákladov na vnútropodnikovo fakturované tovary a služby, ktoré sa vypočítajú na základe skutočných nákladov v súlade s bežnými postupmi nákladového účtovníctva prijímateľa.

2. Nepriame náklady však možno vykázať v podobe jednorazovej platby alebo jednotkových nákladov, ak sa tak stanovuje v pracovnom programe.

Článok 32

Oprávnené náklady

1. Popri kritériách uvedených v článku 186 nariadenia o rozpočtových pravidlách sú personálne náklady prijímateľov s projektovým odmeňovaním oprávnené až do výšky odmeny, ktorá by sa osobe vyplatila za prácu v podobných projektoch financovaných z vnútroštátnych schém vrátane odvodov do systému sociálneho zabezpečenia a iných nákladov súvisiacich s odmenou zamestnancov zapojených do akcie, ktoré vyplývajú z vnútroštátneho práva alebo pracovnej zmluvy.

Projektové odmeňovanie je odmeňovanie, ktoré je viazané na účasť osoby v projektoch, je súčasťou bežných odmeňovacích postupov prijímateľa a vypláca sa konzistentne.

2. Odchylné od článku 190 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách náklady na prostriedky, ktoré poskytli tretie strany vo forme nepeňažných príspevkov, sú oprávnené, a to až do výšky priamych oprávnených nákladov tretej strany.
3. Odchylné od článku 192 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa príjmy vytvorené využívaním výsledkov nepovažujú za príjmy akcie.
4. Odchylné od článku 203 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách sú osvedčenia o finančných výkazoch povinné pri platbe konečného zostatku, ak suma vykázaná ako skutočné náklady a jednotkové náklady vypočítané v súlade s bežnými postupmi nákladového účtovníctva sú v hodnote 325 000 EUR alebo viac.

Článok 33

Vzájomný poisťovací mechanizmus

1. Týmto sa zriaďuje vzájomný poisťovací mechanizmus (ďalej len „mechanizmus“), ktorý nahrádza fond zriadený v súlade s článkom 38 nariadenia (ES) č. 1290/2013 a je jeho pokračovaním. Tento mechanizmus kryje riziká spojené s nevymôžením súm splatných zo strany prijímateľov:
 - a) Komisii na základe rozhodnutia č. 1982/2006/ES;
 - b) Komisii a orgánom únie v rámci programu Horizont 2020;
 - c) Komisii a financujúcim orgánom v rámci tohto programu.

Krytie rizika pre financujúce subjekty uvedené v prvom pododseku písm. c) možno realizovať systémom nepriameho krytia rizika stanoveným v príslušnej dohode a s prihliadnutím na povahu financujúceho orgánu.

2. Mechanizmus spravuje Únia, ktorú zastupuje Komisia konajúca ako výkonný zástupca. Komisia určí osobitné pravidlá fungovania mechanizmu.

3. Prijímatelia poskytnú príspevok vo výške 5 % finančného príspevku Únie na akciu. Na základe pravidelných hodnotení môže Komisia tento príspevok zvýšiť až na 8 % alebo znížiť pod 5 %. Príspevok prijímateľov do mechanizmu sa vyrovná z počiatočnej zálohovej platby a zaplatí do mechanizmu v mene prijímateľov, pričom za žiadnych okolností nepresiahne sumu počiatočnej zálohovej platby.
4. Príspevok prijímateľov sa vráti pri platbe konečného zostatku.
5. Prípadný finančný výnos vytvorený mechanizmom sa doplní do mechanizmu. Ak je výnos nedostatočný, mechanizmus nezasiahne a Komisia alebo financujúci orgán vymáha všetky dlžné sumy priamo od prijímateľov alebo tretích strán.
6. Vrátené sumy predstavujú príjem pripísaný v prospech mechanizmu v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Po skončení grantov, ktorých riziko priamo alebo nepriamo kryje mechanizmus, Komisia vymôže všetky nezaplatené sumy a vráti ich do rozpočtu Únie podľa rozhodnutí legislatívneho orgánu.
7. Mechanizmus môže byť otvorený pre prijímateľov akýchkoľvek iných programov Únie s priamym riadením. Komisia určí podrobnosti o účasti prijímateľov iných programov.

Článok 34

Vlastníctvo a ochrana

1. Prijímatelia sú vlastníkami výsledkov, ktoré vytvoria. Musia zabezpečiť, aby prípadné práva ich zamestnancov alebo iných strán v súvislosti s výsledkami mohli byť uplatňované spôsobom zlučiteľným s povinnosťami prijímateľov v súlade s podmienkami stanovenými v dohode o grante.

Dvaja alebo viacerí prijímatelia spoločne vlastnia výsledky, ak:

- a) ich spoločne vytvorili a

b) nie je možné:

i) určiť príslušný príspevok každého prijímateľa

alebo

ii) rozdeliť tieto výsledky pri podávaní žiadosti o ich ochranu, jej získaní alebo zachovaní.

Spoluvlastníci sa písomne dohodnú na rozdelení ich spoluvlastníctva a podmienkach jeho uplatňovania. Ak nie je dohodnuté inak, každý spoluvlastník môže udeliť tretím stranám nevýhradné licencie na využívanie výsledkov v spoluvlastníctve (bez práva udeľovať sublicencie), ak s tým vopred oboznámi ostatných spoluvlastníkov a ak dostanú spravodlivú a primeranú náhradu. Spoluvlastníci sa môžu písomne dohodnúť na uplatnení iného režimu, než je spoluvlastníctvo.

2. Prijímatelia, ktorí získali finančné prostriedky Únie, musia primerane chrániť svoje výsledky, ak je ochrana možná a odôvodnená, s prihliadnutím na všetky príslušné aspekty vrátane vyhliadok na komerčné využitie. Pri rozhodovaní o ochrane prijímateľa zohľadňujú aj oprávnené záujmy ostatných prijímateľov v akcii.

Článok 35

Využívanie a šírenie

1. Prijímatelia, ktorí získali finančné prostriedky Únie, vynaložia maximálne úsilie na využitie svojich výsledkov, a to najmä v Únii a v pridružených krajinách prijímateľov zapojených do akcie. Využitie môže byť priame zo strany prijímateľov alebo nepriame, najmä prostredníctvom prevodu a udelenia licencie na využívanie výsledkov v súlade s článkom 36.

V pracovnom programe sa môžu stanoviť ďalšie povinnosti týkajúce sa využívania.

Ak napriek maximálnemu úsiliu prijímateľa o priame alebo nepriame využitie jeho výsledkov nedôjde v lehote stanovenej v dohode o grante k žiadnemu využívaniu, prijímateľ pri hľadaní záujemcov o využívanie uvedených výsledkov použije príslušnú online platformu uvedenú v dohode o grante. Od tejto povinnosti možno upustiť na základe odôvodnenej žiadosti prijímateľa.

2. Prijímatelia musia šíriť svoje výsledky čo najskôr s výhradou akýchkoľvek obmedzení vyplývajúcich z ochrany duševného vlastníctva, pravidiel bezpečnosti alebo oprávnených záujmov.

V pracovnom programe sa môžu stanoviť ďalšie povinnosti týkajúce sa šírenia.

3. Prijímatelia zabezpečia, aby sa na vedecké publikácie vzťahoval otvorený prístup v súlade s podmienkami stanovenými v dohode o grante. Prijímatelia najmä zabezpečia, aby si oni sami alebo autori zachovali práva duševného vlastníctva dostatočné na splnenie svojich povinností zabezpečiť otvorený prístup.

Otvorený prístup k výskumným údajom je všeobecným pravidlom za podmienok stanovených v dohode o grante, v odôvodnených prípadoch sa však uplatňujú výnimky s prihliadnutím na oprávnené záujmy prijímateľov vrátane obchodného využitia a na ostatné obmedzenia, ako sú pravidlá ochrany osobných údajov, pravidlá bezpečnosti alebo práva duševného vlastníctva.

V pracovnom programe sa môžu stanoviť ďalšie povinnosti dodržiavať postupy otvorenej vedy.

4. Prijímatelia spravujú všetky výskumné údaje v súlade so zásadami FAIR a s podmienkami stanovenými v dohode o grante a vypracujú plán správy údajov.

V pracovnom programe sa môžu stanoviť ďalšie povinnosti využiť európsky cloud pre otvorenú vedu (EOSC) na ukladanie výskumných údajov a poskytovanie prístupu k nim.

5. Prijímatelia, ktorí majú v úmysle šíriť svoje výsledky, o tom vopred informujú ostatných prijímateľov v akcii. Ktorýkoľvek z ostatných prijímateľov môže vzniesť námietku, ak preukáže, že zamýšľané šírenie by podstatne ohrozilo jeho oprávnené záujmy vo vzťahu k jeho výsledkom alebo podkladom. V takýchto prípadoch sa šírenie nesmie uskutočniť, pokiaľ sa neprijmú náležité opatrenia na ochranu týchto oprávnených záujmov.

6. Ak sa v pracovnom programe nestanovuje inak, návrhy musia obsahovať plán využívania a šírenia výsledkov. Ak očakávané využívanie znamená vyvinutie, vytvorenie, výrobu a uvedenie na trh výrobku alebo procesu, alebo vytvorenie a poskytovanie služby, tento plán musí obsahovať stratégiu takéhoto využívania. Ak sa v pláne stanovuje využívanie predovšetkým v nepridružených tretích krajinách, právne subjekty vysvetlia, ako je pri uvedenom využívaní zachovaný záujem Únie.

Prijímatelia ďalej rozvíjajú tento plán počas trvania akcie i po jej skončení.

7. Na účely monitorovania a šírenia, ktoré vykonáva Komisia alebo financujúci orgán, prijímatelia poskytnú všetky požadované informácie týkajúce sa využívania a šírenia ich výsledkov v súlade s podmienkami stanovenými v dohode o grante. S výhradou oprávnených záujmov prijímateľov sa takéto informácie sprístupnia verejnosti.

Článok 36

Prevod a udelenie licencie

1. Prijímatelia môžu previesť vlastníctvo svojich výsledkov. Musia zabezpečiť, aby sa ich povinnosti vzťahovali aj na nového vlastníka a aby mal povinnosť preniesť tieto povinnosti pri akomkoľvek následnom prevode.
2. Ak nie je v prípade konkrétne uvedených tretích strán písomne dohodnuté inak alebo ak to nie je znemožnené podľa platných právnych predpisov, prijímatelia, ktorí majú v úmysle previesť vlastníctvo výsledkov, to vopred oznámia prípadným iným prijímateľom, ktorí vlastnia prístupové práva k výsledkom. Toto oznámenie musí obsahovať dostatočné informácie o novom vlastníkovi, aby prijímateľ mohol posúdiť účinok prevodu na jeho prístupové práva.

Ak nie je v prípade konkrétne uvedených tretích strán písomne dohodnuté inak, prijímateľ môže vzniesť námietku proti tomuto prevodu, ak preukáže, že by nepriaznivo ovplyvnil jeho prístupové práva. V tomto prípade sa prevod nesmie uskutočniť dovtedy, kým sa nedosiahne dohoda medzi príslušnými prijímateľmi.

3. Prijímatelia môžu udeliť licencie k svojim výsledkom alebo iným spôsobom poskytnúť právo na ich využívanie, a to aj výhradné právo, ak to nemá vplyv na plnenie ich povinností. Výhradné licencie na výsledky sa môžu udeliť pod podmienkou súhlasu všetkých ostatných dotknutých prijímateľov, že sa vzdajú svojich prístupových práv k týmto výsledkom.
4. V odôvodnených prípadoch sa v dohode o grante stanoví právo namietať proti prevodom vlastníctva výsledkov alebo udeleniu výhradnej licencie k výsledkom, ak:
 - a) prijímatelia, ktorí vytvárajú výsledky, získali finančné prostriedky Únie;
 - b) ide o prevod alebo udelenie licencie právnomu subjektu usadenému v nepridruženej tretej krajine a
 - c) prevod alebo udelenie licencie nie je v súlade so záujmami Únie.

Ak prijímateľ uplatňuje právo na námietku, oznámi to vopred. Práva na námietku proti prevodom alebo udeleniu licencií konkrétne určeným právnym subjektom sa možno vzdať písomne, ak sú zavedené opatrenia zaručujúce záujmy Únie.

Článok 37

Prístupové práva

1. Uplatňujú sa tieto zásady prístupových práv:
 - a) žiadosť o uplatnenie prístupových práv alebo oznámenie o vzdaní sa prístupových práv sa predkladajú písomne;
 - b) ak nie je inak dohodnuté s udeľovateľom, prístupové práva nezahŕňajú právo udeliť sublicenciu;
 - c) prijímatelia sa pred pristúpením k dohode o grante, navzájom informujú o akomkoľvek obmedzení udelenia prístupu k ich podkladom;
 - d) ak prijímateľ už nie je zapojený do akcie, nemá to vplyv na jeho povinnosť udeliť prístup;

- e) ak si jeden z prijímateľov neplní svoje povinnosti, prijímatelia sa môžu dohodnúť, že už nemá prístupové práva.

2. Prijímatelia udelia prístup:

- a) k svojim výsledkom bez poplatku akýmkoľvek iným prijímateľom v akcii, ktorí ich potrebujú na plnenie vlastných úloh;
- b) k svojim podkladom ktorýmkoľvek prijímateľom v akcii, ktorí ich potrebujú na plnenie vlastných úloh, pri dodržaní prípadných obmedzení uvedených v odseku 1 písm. c); prístup sa udeľuje bez poplatku, ak sa prijímatelia pred pristúpením k dohode o grante nedohodnú inak;
- c) k svojim výsledkom a pri dodržaní prípadných obmedzení uvedených v odseku 1 písm. c) k svojim podkladom ktorýmkoľvek iným prijímateľom v akcii, ktorí ich potrebujú na využívanie vlastných výsledkov; prístup sa udeľuje za spravodlivých a primeraných podmienok, ktoré sú predmetom dohody.

3. Ak sa prijímatelia nedohodnú inak, udelia prístup k svojim výsledkom a pri dodržaní prípadných obmedzení uvedených v odseku 1 písm. c) k svojim podkladom právnomu subjektu, ktorý:

- a) je usadený v členskom štáte alebo pridruženej krajine;
- b) je pod priamou alebo nepriamou kontrolou iného prijímateľa, alebo je pod rovnakou priamou alebo nepriamou kontrolou ako uvedený prijímateľ, alebo priamo alebo nepriamo kontroluje uvedeného prijímateľa; a
- c) potrebuje prístup na využívanie výsledkov uvedeného prijímateľa v súlade s povinnosťou prijímateľa týkajúcou sa využívania.

Prístup sa udeľuje za spravodlivých a primeraných podmienok, ktoré sú predmetom dohody.

4. Žiadosť o prístup na účely využívania sa môže predložiť do jedného roka po ukončení akcie, pokiaľ sa prijímatelia nedohodnú na inej lehote.

5. Prijímatelia, ktorí získali finančné prostriedky Únie, udelia prístup k svojim výsledkom bez poplatku inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie na účely vypracovania, implementácie a monitorovania politík alebo programov Únie. Prístup je obmedzený na nekomerčné a nekonkurenčné využitie.

Pokiaľ ide o akcie v rámci klastra Civilná bezpečnosť pre spoločnosť, prijímatelia, ktorí získali finančné prostriedky Únie, udelia prístup k svojim výsledkom bez poplatku aj vnútroštátnym orgánom členských štátov na účely vypracovania, implementácie a monitorovania ich politík alebo programov v uvedenej oblasti. Prístup je obmedzený na nekomerčné a nekonkurenčné využitie a udelí sa na základe dvojstrannej dohody stanovujúcej konkrétne podmienky na zabezpečenie toho, aby sa uvedené práva využívali len na účel určenia a aby sa zaviedli primerané povinnosti, pokiaľ ide o dôvernoscť informácií. Požadujúci členský štát, inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie informujú o takýchto žiadostiach všetky členské štáty.

6. V pracovnom programe sa môžu stanoviť ďalšie prístupové práva.

Článok 38

Osobitné ustanovenia o využívaní a šírení

Na akcie ERC, akcie odbornej prípravy a mobility, akcie verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím, akcie verejného obstarávania inovačných riešení, akcie spolufinancovania programu a na koordinačné a podporné akcie sa môžu vzťahovať osobitné pravidlá týkajúce sa vlastníctva, využívania a šírenia, prevodu a udeľovania licencie, ako aj prístupových práv.

Tieto osobitné pravidlá sa stanovujú v dohode o grante a nemenia sa nimi povinnosti týkajúce sa otvoreného prístupu.

KAPITOLA III

Ceny

Článok 39

Ceny

1. Ceny v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou IX nariadenia o rozpočtových pravidlách, ak sa v tejto kapitole nestanovuje inak.
2. Ak sa v pracovnom programe alebo pravidlách súťaží nestanovuje inak, na súťaži sa môže zúčastniť akýkoľvek právny subjekt bez ohľadu na to, kde je usadený.
3. Komisia alebo financujúci orgán môžu organizovať ceny s:
 - a) inými orgánmi Únie;
 - b) tretími krajinami vrátane ich vedeckých a technických organizácií alebo agentúr;
 - c) medzinárodnými organizáciami alebo
 - d) neziskovými právnymi subjektmi.
4. Povinnosti týkajúce sa komunikácie, využívania a šírenia môžu byť uvedené v pracovnom programe alebo v pravidlách súťaže.

KAPITOLA IV

Verejné obstarávanie

Článok 40

Verejné obstarávanie

1. Zákazky v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou VII nariadenia o rozpočtových pravidlách, ak sa v tejto kapitole nestanovuje inak.
2. Verejné obstarávanie môže mať aj formu obstarávania vo fáze pred komerčným využitím alebo obstarávania inovačných riešení, ktoré vykonáva Komisia alebo financujúci orgán vo svojom mene alebo spoločne s verejnými obstarávateľmi z členských štátov a pridružených krajín. V tomto prípade sa uplatňujú pravidlá stanovené v článku 22.

KAPITOLA V

Operácie kombinovaného financovania a kombinované financovanie

Článok 41

Operácie kombinovaného financovania

Operácie kombinovaného financovania prijaté v rámci tohto programu sa implementujú v súlade s programom InvestEU a hlavou X nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 42

Horizont Európa a kombinované financovanie EIC

1. Na zložky programu Horizont Európa alebo kombinovaného financovania EIC, ktorými sú grant a vratný preddavok, sa vzťahujú články 30 až 33.

2. Kombinované financovanie EIC sa implementuje v súlade s článkom 43. Podporu na základe kombinovaného financovania EIC možno udeliť, kým akciu možno financovať ako operáciu kombinovaného financovania alebo ako operáciu financovania a investovania plne krytú zárukou EÚ v rámci programu InvestEU. Odchylné od článku 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa v čase udelenia kombinovaného financovania EIC neuplatňujú podmienky stanovené v odseku 2, a najmä v písmenách a) a d).
3. Kombinované financovanie z programu Horizont Európa sa môže udeliť akcii spolufinancovania programu, keď sa v spoločnom programe členských štátov a pridružených krajín predpokladá nasadenie finančných nástrojov na podporu vybraných akcií. Hodnotenie a výber takýchto akcií prebieha v súlade s článkami 19, 20, 23, 24, 25 a 26. Spôsoby implementácie kombinovaného financovania z programu Horizont Európa musia byť v súlade s článkom 29, analogicky s článkom 43 ods. 9 a dodržiavať ďalšie podmienky stanovené v pracovnom programe.
4. Vrátené platby vrátane vratných preddavkov a príjmov kombinovaného financovania z programu Horizont Európa a EIC sa považujú za vnútorné pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 3 písm. f) a článkom 21 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
5. Kombinované financovanie z programu Horizont Európa a EIC sa poskytuje tak, aby nenarúšalo hospodársku súťaž na vnútornom trhu.

Článok 43

EIC Akcelerátor

1. Zatiaľ čo prostredníctvom nástroja EIC Prieskumník sa budú poskytovať granty na projekty vykonávané konzorciami alebo jednými prijímateľmi, prostredníctvom nástroja EIC Akcelerátor sa poskytuje prevažne podpora vo forme kombinovaného financovania len pre jedných prijímateľov. Za určitých podmienok, ktoré sa podrobne uvádzajú v rozhodnutí (osobitný program), sa môže tiež poskytnúť podpora len vo forme grantov a len vo forme kapitálu.

Podpora len vo forme grantov v rámci nástroja EIC Akcelerátor sa poskytuje len vtedy, ak sú naraz splnené tieto podmienky:

- a) projekt zahŕňa informácie o kapacite a ochote žiadateľa týkajúcej sa rozširovania;
- b) prijímateľ môže byť len startup alebo MSP;
- c) podpora len vo forme grantov v rámci nástroja EIC Akcelerátor sa môže prijímateľovi počas vykonávania programu Horizont Európa poskytnúť len raz, a to v maximálnej výške 2,5 milióna EUR;
- d) podiel z rozpočtu nástroja EIC Akcelerátor vyčlenený na podporu len vo forme grantov nemôže presiahnuť [XY %].

Podpora len vo forme kapitálu sa môže poskytovať len prijímateľovi podpory len vo forme grantov.

- 1a. Prijímateľ podpory z nástroja EIC Akcelerátor je právny subjekt, ktorý spĺňa podmienky na označenie ako startup, MSP alebo vo výnimočných prípadoch ako malá spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou²⁷, usadený v členskom štáte alebo pridruženej krajine. Návrh môže predložiť buď prijímateľ alebo – na základe predchádzajúceho súhlasu prijímateľa – jedna či viaceré fyzické osoby alebo právne subjekty, ktoré majú v úmysle zriadiť alebo podporovať uvedeného prijímateľa. V prípade, ak návrh predložila jedna či viaceré fyzické osoby alebo právne subjekty, sa dohoda o financovaní podpíše len s prijímateľom.
- 2. Na všetky formy príspevku Únie poskytovaného v rámci kombinovaného financovania EIC sa vzťahuje jediné rozhodnutie o udelení, ktorým sa poskytuje financovanie.
- 3. Návrhy, pokiaľ ide o ich individuálny prínos, hodnotia externí nezávislí experti, a vyberajú sa v súlade s odsekom 4 v rámci priebežne otvorenej výzvy s dátumami uzávierok, a to na základe článkov 24 až 26.

²⁷ Ako sa vymedzuje v článku 2.

4. Kritériá na vyhodnotenie návrhov sú tieto:
- a) excelentnosť,
 - b) vplyv,
 - c) úroveň rizika akcie, ktorá by zabráňovala investíciám, kvalita a efektívnosť vykonávania a potreba podpory Únie.
5. Komisia alebo financujúce subjekty vykonávajúce program Horizont Európa môžu so súhlasom dotknutých žiadateľov podrobiť návrh inovačnej akcie alebo akcie trhového nasadenia, ktorý už spĺňa prvé dve kritériá, hodnoteniu priamo na základe posledného kritéria na vyhodnotenie návrhov, a to ak sú naraz splnené tieto podmienky:
- a) návrh vychádza z akejkoľvek inej akcie financovanej z programu Horizont 2020 alebo z tohto programu;
 - b) je založený na predchádzajúcom preskúmaní projektu, ktoré sa vykonalo pred maximálne 2 rokmi, hodnotiacom excelentnosť a vplyv návrhu a dodržiava podmienky a postupy uvedené podrobnejšie v pracovnom programe.
6. Známkou excelentnosti možno udeliť, ak sú naraz splnené tieto podmienky:
- a) prijímateľ je startup, MSP alebo malá spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou;
 - b) návrh bol oprávnený a splnil príslušné limity prvých dvoch kritérií na vyhodnotenie návrhov uvedených v odseku 4,
 - c) pri tých činnostiach, ktoré by mohli byť oprávnené v rámci inovačnej akcie.

7. V prípade návrhu, ktorý prešiel hodnotením, externí nezávislí experti navrhnu zodpovedajúcu podporu z nástroja EIC Akcelerátor na základe výsledného rizika a potrebných zdrojov a času na uvedenie a nasadenie inovácie na trh.

Komisia môže odmietnuť návrh, ktorý si osvojili externí nezávislí experti, z opodstatnených dôvodov vrátane súladu s cieľmi politík Únie. Programový výbor bude o dôvodoch takýchto zamietnutí informovaný.

8. Zložka podpory z nástroja EIC Akcelerátor, ktorá zodpovedá grantu alebo vratnému preddavku, nepresahuje 70 % celkových oprávnených nákladov vybranej inovačnej akcie.
9. Spôsoby implementácie zložiek podpory z nástroja EIC Akcelerátor, ktorými sú vlastný kapitál a splatná podpora, sa podrobne uvádzajú v rozhodnutí [osobitného programu].
10. V zmluve o vybranej akcii sa stanovujú konkrétne čiastkové ciele a zodpovedajúce predbežné financovanie a platby z podpory z nástroja EIC Akcelerátor vo forme splátok.

V prípade kombinovaného financovania EIC je možné začať vykonávať činnosti zodpovedajúce inovačnej akcii a vyplatiť prvú zálohovú platbu grantu alebo vratný preddavok pred implementáciou ostatných zložiek udeleného kombinovaného financovania EIC. Implementácia uvedených zložiek je podmienená dosiahnutím špecifických čiastkových cieľov stanovených v zmluve.

11. V súlade so zmluvou sa akcia pozastaví, zmení alebo v náležite odôvodnených prípadoch ukončí, ak nie sú splnené čiastkové ciele. Akcia sa môže takisto ukončiť, ak nie je možné dosiahnuť očakávané trhové nasadenie.

Vo výnimočných prípadoch a na základe odporúčania rady EIC môže Komisia pod podmienkou preskúmania projektu externými nezávislými expertmi rozhodnúť o zvýšení podpory z nástroja EIC Akcelerátor. Programový výbor bude o takýchto prípadoch informovaný.

Kapitola VI

Experti

Článok 44

Vymenovanie externých nezávislých expertov

1. Externí nezávislí experti sa identifikujú a vyberajú na základe výziev na predkladanie žiadostí od jednotlivcov a výziev adresovaných príslušným organizáciám, ako sú napríklad výskumné agentúry, výskumné inštitúcie, univerzity, normalizačné organizácie, organizácie občianskej spoločnosti alebo podniky s cieľom vytvoriť databázu kandidátov. Odchyľne od článku 237 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže Komisia alebo príslušný financujúci orgán, ak sa to považuje za vhodné a v náležite odôvodnených prípadoch, transparentným spôsobom vybrať akéhokoľvek jednotlivého experta s vhodnými zručnosťami, ktorý v databáze nie je uvedený.
2. V súlade s článkom 237 ods. 2 a 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách sú externí nezávislí experti odmeňovaní na základe štandardných podmienok. V odôvodnených prípadoch možno priznať primeranú výšku odmeny nad rámec štandardných podmienok založených na trhových štandardoch, a to najmä pokiaľ ide o špecifických expertov s vysokou úrovňou odborných znalostí.
3. Popri ustanoveniach článku 38 ods. 2 a 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa mená a odborná oblasť externých nezávislých expertov hodnotiacich žiadosti o grant, ktorí sú vymenovaní na základe osobnej spôsobilosti, uverejňujú aspoň raz ročne na internetovej stránke Komisie alebo financujúceho orgánu. Takéto informácie sa zhromažďujú, spracúvajú a uverejňujú v súlade s pravidlami EÚ o ochrane osobných údajov.
4. Pri vymenúvaní externých nezávislých expertov vykoná Komisia alebo príslušný financujúci orgán vhodné opatrenia na dosiahnutie vyváženého zloženia skupín expertov a hodnotiacich komisií, pokiaľ ide o zručnosti, skúsenosti, vedomosti, a to aj v oblasti spoločenských a humanitných vied, a o geografickú a rodovú rozmanitosť, a zohľadňujúc situáciu v oblasti akcie.

HLAVA III

MONITOROVANIE, KOMUNIKÁCIA, HODNOTENIE A KONTROLA PROGRAMU

Článok 45

Monitorovanie a podávanie správ

1. Ukazovatele, ktoré sa majú uvádzať v správach na účely posúdenia pokroku pri dosahovaní cieľov programu stanovených v článku 3, sú uvedené v prílohe V popri cestách k dosiahnutiu vplyvu.
2. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 50, pokiaľ ide o zmeny prílohy V na účely doplnenia alebo zmeny ukazovateľov ciest k dosiahnutiu vplyvu, ak sa to považuje za potrebné, a stanovovať východiskové hodnoty a cieľové hodnoty.
3. Systém podávania správ o výkonnosti zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie implementácie programu a výsledkov zbierali efektívne, účinne a včas. Na tento účel sa príjemcom finančných prostriedkov Únie a (prípadne) členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ²⁸.

Článok 46

Informovanie, komunikácia, zverejňovanie a šírenie a využívanie

1. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie priznávajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť finančných prostriedkov Únie (najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov) tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.

²⁸ Ustanovenia týkajúce sa monitorovania európskych partnerstiev sa uvádzajú v prílohe III k nariadeniu.

2. Komisia vykonáva v súvislosti s programom a jeho akciami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti. Sprostredkovateľské služby, ktoré vychádzajú z dôkazov a získavajú informácie prostredníctvom analýz a blízkosti kontaktov, sa poskytujú zainteresovaným subjektom na účely vytvárania konzorcií pre projekty spolupráce, pričom osobitná pozornosť sa venuje identifikácii príležitostí na nadväzovanie kontaktov pre právne subjekty z členských štátov s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácie. Na základe takejto analýzy sa môžu usporadúvať ciele sprostredkovateľské podujatia na účely konkrétnych výziev na predkladanie návrhov. Finančné zdroje pridelené na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.
3. Komisia takisto vytvorí stratégiu šírenia a využívania s cieľom zvýšiť dostupnosť a prenikanie výskumných a inovačných výsledkov a vedomostí vytvorených v rámci programu, aby sa urýchlilo ich využívanie smerujúce k uplatneniu na trhu a aby sa posilnil účinok programu. Finančné zdroje pridelené na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, ako aj k činnostiam informovania, komunikácie, zverejňovania, šírenia a využívania, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.

Článok 47

Hodnotenie programu

1. Hodnotenia programu sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese týkajúcom sa programu, jeho nástupníckeho programu a ostatných relevantných výskumných a inovačných iniciatív.
2. Priebežné hodnotenie programu sa vykoná s pomocou nezávislých expertov, ktorí sa vybrali prostredníctvom transparentného procesu, hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o implementácii programu, najneskôr však štyri roky po začatí implementácie programu. Zahŕňa posúdenie dlhodobého vplyvu predchádzajúcich rámcových programov a predstavuje základ pre prípadnú úpravu implementácie programu.

3. Na konci implementácie programu, najneskôr však štyri roky po uplynutí obdobia uvedeného v článku 1, Komisia dokončí záverečné hodnotenie programu. Zahŕňa posúdenie dlhodobého vplyvu predchádzajúcich rámcových programov.
4. Komisia oznámi závery týchto hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Článok 48

Audity

1. Systémom kontroly programu sa zabezpečuje primeraná rovnováha medzi dôverou a kontrolou s prihliadnutím na administratívne a iné náklady na kontroly na všetkých úrovniach, a to najmä pre prijímateľov.
2. Stratégia auditu programu vychádza z finančného auditu reprezentatívnej vzorky výdavkov programu ako celku. Táto reprezentatívna vzorka sa doplní o výber založený na posúdení rizika súvisiaceho s výdavkami. Akcie, ktoré prijímajú spoločné financovanie z rôznych programov Únie, sa podrobujú auditu iba raz, pričom jeho súčasťou sú všetky dotknuté programy a ich jednotlivé uplatniteľné pravidlá.

3. Komisia alebo financujúci orgán okrem toho môžu využiť kombinované systémové kontroly na úrovni prijímateľov. Tieto kombinované kontroly sú pre niektoré typy prijímateľov voliteľné, pozostávajú z auditov systémov a procesov a sú doplnené o audit transakcií, pričom ich vykonáva spôsobilý nezávislý audítor kvalifikovaný na vykonávanie štatutárnych auditov účtovných dokladov v súlade so smernicou 2006/43/ES²⁹. Komisia alebo financujúci orgán ich môžu využiť, aby sa z celkového hľadiska uistili o správnom finančnom riadení výdavkov a aby prehodnotili úroveň ex post auditov a osvedčení o finančných výkazoch.
4. V súlade s článkom 127 nariadenia o rozpočtových pravidlách môžu Komisia alebo financujúci orgán využiť audity použitia príspevkov Únie vykonávané inými osobami alebo subjektmi vrátane tých, ktoré neboli poverené inštitúciami alebo orgánmi Únie.
5. Audity možno vykonávať až do dvoch rokov od platby zostatku.

Článok 49

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať audit, alebo v prípade medzinárodných organizácií právomoc vykonávať overovanie v súlade s dohodami, ktoré boli s nimi uzatvorené, na základe dokumentov a na mieste u všetkých prijímateľov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie podľa tohto nariadenia.

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 87).

2. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, a to v súlade s ustanoveniami a postupmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 na účely zistenia, či v súvislosti s poskytovaním finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk podľa tohto nariadenia došlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.
3. Od príslušných orgánov tretích krajín a medzinárodných organizácií sa tiež môže požadovať, aby v súlade s dohodami o vzájomnej právnej pomoci spolupracovali s Európskou prokuratúrou (EPPO) pri vyšetrovaní trestných činov, ktoré patria do jej právomoci v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939.
4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 2, dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody o grantoch a iné právne záväzky, ako aj dohody stanovujúce rozpočtové záruky, ktoré sú výsledkom vykonávania tohto nariadenia, obsahujú ustanovenia, ktoré výslovne splnomocňujú Komisiu, Dvor audítorov a úrad OLAF vykonávať takéto audity, kontroly a inšpekcie na mieste v súlade s ich príslušnými právomocami. To zahŕňa ustanovenia s cieľom zabezpečiť, aby všetky tretie strany, ktoré sú zapojené do implementácie finančných prostriedkov Únie alebo operácie financovania, ktorá je úplne alebo čiastočne podporená formou rozpočtovej záruky, udelili rovnocenné práva.

Článok 50

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 45 ods. 2 sa Komisii udeľuje do 31. decembra 2028.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 45 ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi, ktorých určí každý členský štát v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 45 ods. 2 nadobudne účinnosť, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

HLAVA IV

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 51

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) č. 1291/2013 a nariadenie (EÚ) č. 1290/2013 sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2021.

Článok 52

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu dotknutých akcií podľa nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 a nariadenia (EÚ) č. 1290/2013, ktoré sa na uvedené akcie aj naďalej vzťahujú až do ich ukončenia. Pracovné plány a akcie uvedené v pracovných plánoch prijatých podľa nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a podľa základných aktov príslušných financujúcich orgánov takisto až do ich skončenia naďalej upravuje nariadenie (EÚ) č. 1290/2013 a uvedené základné akty.
2. Z finančného krytia na program sa môžu pokryť aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými podľa jeho predchodcu, nariadenia (EÚ) č. 1291/2013.

Článok 53

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament

predseda

Za Radu

predseda

PRÍLOHA I

ZÁKLADNÉ LÍNIE ČINNOSTÍ

Všeobecné a špecifické ciele stanovené v článku 3 sa v rámci programu dosahujú prostredníctvom oblastí intervencie a základných línií činností opísaných v tejto prílohe, ako aj v prílohe I k osobitnému programu.

1. Pilier I Excelentná veda

Prostredníctvom nasledujúcich činností tento pilier v súlade s článkom 4 podporuje vedeckú excelentnosť, priťahuje najtalentovanejších študentov do Európy, poskytuje primeranú podporu začínajúcim výskumným pracovníkom a podporuje vznik a šírenie vedeckej excelentnosti, vysokokvalitných vedomostí, metodík a zručností, technológií a riešení globálnych sociálnych, environmentálnych a hospodárskych výziev. Prispieva aj k plneniu ostatných špecifických cieľov programu opísaných v článku 3.

- a) Európska rada pre výskum: poskytuje atraktívne a flexibilné financovanie s cieľom umožniť talentovaným a kreatívnym jednotlivým výskumným pracovníkom a ich tímom realizovať najsľubnejšie výskumné projekty na hraniciach vedy bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a krajinu pôvodu a na základe súťaže založenej výhradne na kritériu excelentnosti.

Oblasť intervencie: veda na hraniciach poznania.

- b) Akcie Marie Curie-Sklodowskej: poskytujú výskumným pracovníkom nové vedomosti a zručnosti prostredníctvom mobility a cezhraničnej, medziodvetvovej a interdisciplinárnej expozície, posilňujú systémy odbornej prípravy a kariérneho rastu a štruktúrujú a zlepšujú nábor na inštitucionálnej a vnútroštátnej úrovni, a to pri zohľadnení Európskej charty výskumných pracovníkov a kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov; akcie Marie Curie-Sklodowskej tak pomáhajú položiť základy európskeho prostredia excelentného výskumu, v prípade potreby prispievajú k zvyšovaniu zamestnanosti, rastu a investícií a k riešeniu súčasných a budúcich spoločenských výziev.

Oblasti intervencie: pestovanie excelentnosti prostredníctvom cezhraničnej, medziodvetvovej a interdisciplinárnej mobility výskumných pracovníkov; podpora nových zručností prostredníctvom excelentnej odbornej prípravy výskumných pracovníkov; posilnenie rozvoja ľudských zdrojov a zručností v celom Európskom výskumnom priestore vrátane podpory pre výskumných pracovníkov na návrat do krajiny ich pôvodu v rámci Únie a do nej; zlepšenie a uľahčenie synergií; podpora šírenia informácií verejnosti.

- c) Výskumné infraštruktúry: poskytujú Európe udržateľné výskumné infraštruktúry svetovej úrovne, ktoré sú otvorené a prístupné najlepším výskumným pracovníkom z Európy aj mimo nej. Podporujú využívanie existujúcich výskumných infraštruktúr vrátane infraštruktúr financovaných z EŠIF. Tým sa popri činnostiach v oblasti príslušnej politiky Únie a medzinárodnej spolupráce zväčší potenciál výskumnej infraštruktúry podporovať vedecký pokrok a inováciu a umožňovať otvorenú a excelentnú vedu, a to pri dodržiavaní zásady FAIR.

Oblasti intervencie: konsolidácia a rozvoj prostredia európskych výskumných infraštruktúr; otvorenie, integrácia a vzájomné prepojenie výskumných infraštruktúr; posilňovanie európskej politiky v oblasti výskumných infraštruktúr a medzinárodnej spolupráce; posilňovanie úlohy a činností európskych výskumných infraštruktúr, pokiaľ ide o inováciu a odbornú prípravu.

2. Pilier II Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu

Prostredníctvom nasledujúcich činností tento pilier v súlade s článkom 4 podporuje nadobúdanie a lepšie šírenie nových vysokokvalitných vedomostí, technológií a udržateľných riešení a posilňuje konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, posilňuje vplyv výskumu a inovácie pri tvorbe, podpore a vykonávaní politík Únie a podporuje nasadzovanie inovačných riešení v priemysle, najmä v rámci MSP a startupov, a v spoločnosti na účely riešenia globálnych výziev. Prispieva aj k plneniu ostatných špecifických cieľov programu opísaných v článku 3.

Spoločenské a humanitné vedy sú v plnej miere integrované vo všetkých klastroch vrátane osobitných a cielených činností.

Na maximalizáciu flexibility vplyvu a synergií sa výskumné a inovačné činnosti organizujú v šiestich klastroch, ktoré budú samostatne aj spoločne stimulovať interdisciplinárnu, medziodvetvovú, cezhraničnú a medzinárodnú spoluprácu prekračujúcu hranice jednotlivých politík. Na činnosti zo širokého spektra úrovni technickej pripravenosti vrátane nižších úrovni technickej pripravenosti sa bude vzťahovať tento pilier programu Horizont Európa.

Každý klaster prispieva k plneniu viacerých cieľov udržateľného rozvoja; a mnohé ciele udržateľného rozvoja sú podporované viacerými klastrami.

Výskumné a inovačné činnosti sa vykonávajú v rámci týchto klastrov aj naprieč nimi:

- a) Klaster Zdravie: zlepšovanie a ochrana zdravia a životných podmienok občanov v každom veku prostredníctvom získavania nových vedomostí, rozvoja inovatívnych riešení a v prípade potreby zabezpečenia začleňovania rodového hľadiska na účely prevencie, diagnostiky, monitorovania, liečby a vyliečenia chorôb; zmiernovanie zdravotných rizík, ochrana obyvateľstva a podpora dobrého zdravia a životných podmienok, a to aj na pracoviskách; zvyšovanie nákladovej efektívnosti, spravodlivosti a udržateľnosti verejných systémov zdravotnej starostlivosti; predchádzanie ochoreniam spojeným s chudobou; a podpora a umožnenie účasti a samoriadenia pacientov.

Oblasti intervencie: zdravie počas celého života; environmentálne a sociálne determinanty zdravia; neprenosné a zriedkavé choroby; infekčné choroby vrátane ochorení spojených s chudobou a zanedbávaných ochorení; nástroje, technológie a digitálne riešenia pre zdravie a zdravotnú starostlivosť vrátane personalizovanej medicíny; systémy zdravotnej starostlivosti.

- b) Klaster Kultúra a inkluzívna spoločnosť: posilnenie demokratických hodnôt vrátane právneho štátu a základných práv, ochrana nášho kultúrneho dedičstva a podpora sociálno-ekonomickej transformácie, ktorá prispieva k inklúzii a rastu vrátane riadenia a integrácie migrantov.

Oblasti intervencie: správa vecí verejných a demokracia; kultúrne dedičstvo; sociálna a hospodárska transformácia.

- c) Klaster Civilná bezpečnosť pre spoločnosť: reakcia na výzvy, ktoré vyplývajú z pretrvávajúcich bezpečnostných hrozieb vrátane počítačovej kriminality, ako aj prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou.

Oblasti intervencie: spoločnosť odolná voči katastrofám; ochrana a bezpečnosť; kybernetická bezpečnosť.

- d) Klaster Digitalizácia, priemysel a kozmický priestor: posilnenie kapacít a zabezpečenie sebestačnosti Európy v oblasti kľúčových podporných technológií pre digitalizáciu a výrobu, ako aj v oblasti vesmírnych technológií v rámci celého hodnotového reťazca s cieľom vytvoriť konkurencieschopný, digitálny, nízkouhlíkový a obehový priemysel; zabezpečenie udržateľných dodávok surovín; vývoj progresívnych materiálov a poskytnutie základu pre pokrok a inováciu vo vzťahu k všetkým celosvetovým spoločenským výzvam.

Oblasti intervencie: výrobné technológie; kľúčové digitálne technológie; vznikajúce podporné technológie; progresívne materiály; umelá inteligencia a robotika; internet ďalšej generácie; vyspelá výpočtová technika a veľké dáta (big data); obehový priemysel; nízkouhlíkový a ekologický priemysel; kozmický priestor vrátane pozorovania Zeme.

- e) Klaster Klíma a energetika: boj proti zmene klímy lepším pochopením jej príčin, vývoja, rizík, vplyvov a súvisiacich príležitostí, zabezpečením toho, aby bolo odvetvie energetiky šetrnejšie ku klíme a životnému prostrediu, účinnejšie a konkurencieschopnejšie, bezpečnejšie a odolnejšie a aby sa posilnil jeho inteligentný charakter, ako aj zlepšením odolnosti Únie voči vonkajším šokom a prispôbením sociálneho správania vzhľadom na ciele udržateľného rozvoja.

Oblasti intervencie: klimatológia a riešenia v oblasti klímy; zásobovanie energiou; energetické sústavy a siete; budovy a priemyselné zariadenia v priebehu energetickej transformácie; obce a mestá; konkurencieschopnosť priemyslu v oblasti dopravy; uskladňovanie energie.

- ee) Klaster Mobilita: zabezpečenie toho, aby bolo odvetvie dopravy vrátane vozidiel šetrnejšie ku klíme a životnému prostrediu, účinnejšie a konkurencieschopnejšie, bezpečnejšie a odolnejšie a aby sa posilnil jeho inteligentný charakter.

Oblasti intervencie: konkurencieschopnosť priemyslu v oblasti dopravy; čistá, bezpečná, a dostupná doprava a mobilita; inteligentná mobilita.

- f) Klaster Biohospodárstvo, potraviny, prírodné zdroje a životné prostredie: ochrana životného prostredia, obnova, udržateľné hospodárenie s prírodnými a biologickými zdrojmi z pevniny a mora a ich využívanie na ukončenie narušovania biodiverzity, na riešenie potravinovej a výživovej bezpečnosti pre všetkých a prechod na nízkouhlíkové, obehové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje a udržateľné biohospodárstvo.

Oblasti intervencie: pozorovanie životného prostredia; biodiverzita a prírodné zdroje; poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a vidiecke oblasti; moria, oceány a vnútrozemské vody; potravinové systémy; systémy inovácie na biologickej báze v biohospodárstve EÚ; obehové systémy.

- g) Nejadrové priame akcie Spoločného výskumného centra: poskytovanie kvalitných vedeckých dôkazov v záujme účinných a cenovo dostupných dobrých verejných politík. Pre nové iniciatívy a návrhy právnych predpisov EÚ je nevyhnutné citlivé vypracovanie transparentných, komplexných a vyvážených dôkazov, keďže sú potrebné na meranie a monitorovanie pokroku pri vykonávaní politík. Nezávislé vedecké dôkazy a technickú podporu počas celého politického cyklu bude pre politiky Únie poskytovať Spoločné výskumné centrum. Svoj výskum zameria na politické priority EÚ.

Oblasti intervencie: zdravie; začleňovanie, tvorivosť a kultúra, civilná bezpečnosť pre spoločnosť; digitalizácia a priemysel; klíma, energetika a mobilita; biohospodárstvo, potraviny, prírodné zdroje a životné prostredie; podpora fungovania vnútorného trhu a správ hospodárskych záležitostí Únie; podpora členských štátov pri vykonávaní právnych predpisov, ako aj pri rozvoji stratégií pre inteligentnú špecializáciu; analytické nástroje a metódy pre tvorbu politiky; správa vedomostí; transfer vedomostí a technológií; podpora platforiem vedy na podporu politiky.

3. Pilier III Inovatívna Európa

Prostredníctvom nasledujúcich činností tento pilier v súlade s článkom 4 podporuje všetky formy inovácie, predovšetkým v rámci MSP, a to uľahčením technologického rozvoja, demonštračných činností a prenosu vedomostí a posilňovaním zavádzania inovačných riešení. Prispieva aj k plneniu ostatných špecifických cieľov programu opísaných v článku 3. EIC sa bude realizovať predovšetkým prostredníctvom dvoch druhov akcií: nástroja Prieskumník, vykonávaného najmä prostredníctvom kolaboratívneho výskumu, a nástroja Akcelarátor.

- a) Európska rada pre inováciu: podpora všetkých druhov inovácie s intenzívnym zameraním na prelomovú a prevratnú inováciu s potenciálom rozšírenia na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni.

Oblasti intervencie: Prieskumník – podpora budúcich a vznikajúcich prelomových technológií, technológií vytvárajúcich trh a/alebo naskrz prevratných technológií (*deep-tech*); Akcelerátor – preklenutie medzery vo financovaní medzi konečnými fázami výskumných a inovačných činností a preniknutím na trh s cieľom efektívne zavádzať prelomovú inováciu vytvárajúcu trhy a rozširovať spoločnosti v prípadoch, keď trh neposkytuje životaschopné financovanie; dodatočné činnosti, ako sú ocenenia a štipendiá, ako aj služby pre podniky s pridanou hodnotou.

- b) Európske inovačné ekosystémy

Oblasti intervencie: prepojenie – v prípade potreby v spolupráci s EIT – s vnútroštátnymi a regionálnymi aktérmi v oblasti inovácie a podpora vykonávania spoločných cezhraničných inovačných programov členskými štátmi, regiónmi a pridruženými krajinami, a to od výmeny postupov a vedomostí v oblasti riadenia inovácie až po zlepšovanie mäkkých inovačných zručností, akcie v oblasti výskumu a inovácie vrátane otvorenej inovácie alebo inovácie z hľadiska použitia na zvýšenie účinnosti európskeho inovačného systému. To by sa malo vykonávať v synergii okrem iného s podporou EFRR pre inovačné ekosystémy a medziregionálne partnerstvá, ktoré sa sústreďujú okolo tém inteligentnej špecializácie.

- c) Európsky inovačný a technologický inštitút

[Oblasti intervencie: posilnenie a rozšírenie udržateľných inovačných ekosystémov v celej Európe; presadzovanie rozvoja podnikateľských a inovačných zručností v perspektíve celoživotného vzdelávania a podpora podnikateľskej transformácie univerzít EÚ; prinášanie nových riešení globálnych sociálnych výziev na trh; synergie a pridaná hodnota v rámci programu Horizont Európa; prepojenie s rozsiahlou a vysokorizikovou podporou, ktorú Európska rada pre inováciu poskytuje sľubným inovátorom, podporou startupov a rozširujúcich sa podnikov.]

4. Časť Rozšírenie účasti a posilnenie Európskeho výskumného priestoru

Prostredníctvom nasledujúcich činností táto časť programu v súlade s článkom 4 optimalizuje dosahovanie cieľov programu v záujme rozšírenia účasti a posilnenia Európskeho výskumného priestoru. Jej cieľom je posilniť prepojenia, ktoré sa týkajú spolupráce, v celej Európe a otvoriť európske siete v oblasti výskumu a inovácie, ako aj využívať potenciál základne talentov Únie. Okrem toho prispieva k zlepšeniu viditeľnosti vedy v spoločnosti. Podporuje špecifické ciele programu opísané v článku 3 vrátane osobitných opatrení na zvýšenie účasti členských štátov s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácie. Táto časť bude tvoriť základ pre zvyšok programu a zároveň bude podporovať činnosti, ktoré prispievajú k prilákaniu talentov, podpore cirkulácie mozgov a zabráneniu ich úniku, inovatívnejšej Európe viac založenej na vedomostiach, v ktorej majú ženy a muži rovnaké postavenie a ktorá je na čele globálnej hospodárskej súťaže, ako aj k posilňovaniu nadnárodnej spolupráce, a tak k optimalizácii silných stránok a potenciálu jednotlivých členských štátov v rámci celej Európy v dobre fungujúcom EVP, v ktorom sa vedomosti a vysokokvalifikovaná pracovná sila môžu voľne pohybovať a v ktorom sa výsledky výskumu a inovácie vo veľkom rozsahu šíria medzi informovanými občanmi, ktorí ich chápu dôverujú im, pričom tieto výsledky sú prínosom pre spoločnosť ako celok, a v ktorom sa politika EÚ, najmä politika v oblasti výskumu a inovácie, zakladá na kvalitných vedeckých dôkazoch.

Podporujú sa ňou aj činnosti zamerané na zlepšovanie kvality návrhov právnych subjektov z členských štátov s nízkou úrovňou výkonnosti, ako sú napríklad profesionálne predbežné kontroly návrhov a poradenstvo, ako aj na posilnenie činnosti národných kontaktných miest na účely podpory nadväzovania kontaktov na medzinárodnej úrovni, ako aj činnosti zamerané na podporu právnych subjektov z členských štátov s nízkou úrovňou výkonnosti zapájať sa do už vybraných projektov spolupráce, na ktorých sa právne subjekty z takých členských štátov nezúčastňujú.

Oblasti intervencie: rozšírenie účasti a spoločné využívanie excelentnosti prostredníctvom tímovej spolupráce, partnerstiev, zapojenia vedúcich výskumných pracovníkov Európskeho výskumného priestoru, nástroja európskej spolupráce v oblasti vedy a techniky (COST) a činností určených na podporu cirkulácie mozgov; reforma a zlepšenie európskeho systému výskumu a inovácie, napríklad prostredníctvom podpory reformy národnej politiky v oblasti výskumu a inovácie, poskytovania atraktívnych kariérnych možností a podpory občianskej vedy, ktorá prihliada na rodové hľadisko.

PRÍLOHA Ia

EURÓPSKY INOVAČNÝ A TECHNOLOGICKÝ INŠTITÚT (EIT)

Pri vykonávaní činností programu EIT sa uplatňujú tieto pravidlá:

[1. Zdôvodnenie

Ako sa uvádza v správe skupiny na vysokej úrovni o maximalizácii vplyvu výskumu a inovácie EÚ (Lamyho skupina na vysokej úrovni), ďalší krok je „vzdelávať pre budúcnosť a investovať do ľudí, ktorí prinesú zmenu“. Najmä európske univerzity sa vyzývajú k podpore podnikania, odstráneniu hraníc medzi odbormi a inštitucionalizácii úzkej nedisciplinárnej spolupráce medzi akademickou obcou a priemyslom. Podľa nedávnych prieskumov je prístup k talentovaným ľuďom zďaleka najdôležitejším faktorom, ktorý ovplyvňuje voľbu miesta pri zakladaní európskych startupov. Podnikateľské vzdelanie a príležitosti odbornej prípravy zohrávajú kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o výchovu budúcich inovátorov a rozvíjanie schopností tých existujúcich, aby mohli úspešnejšie rozvíjať vlastné podniky. Prístup k podnikateľským talentom spolu s prístupom k profesionálnym službám, kapitálu a trhom na úrovni EÚ a združovanie kľúčových inovačných aktérov okolo spoločného cieľa sú kľúčovými zložkami rozvoja inovačného ekosystému. Treba koordinovať úsilie v rámci EÚ na vytvorenie kritického množstva prepojených celoúnijných podnikateľských klastrov a ekosystémov.

Stále sa treba usilovať o rozvoj ekosystémov, v ktorých môžu výskumní pracovníci, inovátori, priemyselné odvetvia a vlády ľahko spolupracovať. Inovačné ekosystémy v skutočnosti stále nedosahujú optimálny výkon, pretože:

- organizačné, regulačné a kultúrne prekážky stále bránia interakcii medzi inovačnými aktérmi,
- pri úsilí o posilnenie inovačných systémov chýba koordinácia a jasné zameranie na konkrétne ciele a vplyv.

S cieľom riešiť budúce výzvy, využiť možnosti nových technológií a prispieť k udržateľnému hospodárskemu rastu, pracovným miestam, konkurencieschopnosti a blahobytu európskych občanov treba ďalej posilňovať inovačnú schopnosť Európy: posilnením inovačných schopností akademickej obce a výskumného sektora, podporou novej generácie podnikateľov, stimuláciou zakladania a rozvoja inovačných podnikov.

Vzhľadom na povahu a rozsah výziev v oblasti inovácie treba spojiť a mobilizovať aktérov a zdroje na európskej úrovni posilnením cezhraničnej spolupráce. Treba odstrániť prekážky medzi disciplínami a pozdĺž hodnotových reťazcov a podporiť vytváranie priaznivého prostredia pre účinnú výmenu vedomostí a odborných znalostí, ako aj na rozvoj a prilákanie podnikateľských talentov.

2. Oblasti intervencie

2.1. *Udržateľné inovačné ekosystémy v celej Európe*

V súlade s nariadením o EIT a so strategickým inovačným programom bude EIT zohrávať významnejšiu úlohu pri posilňovaní udržateľných inovačných ekosystémov v celej Európe. Bude naďalej fungovať najmä prostredníctvom svojich znalostných a inovačných spoločenstiev (ZIS) a rozsiahlych európskych partnerstiev na riešenie osobitných spoločenských výziev. Bude posilňovať súvisiace inovačné ekosystémy ich otvorením a podporou integrácie výskumu, inovácie a vzdelávania. Okrem toho prispeje k odstráneniu existujúcich nedostatkov inovačnej výkonnosti v celej Európe rozšírením svojho regionálneho inovačného programu (EIT RIS). EIT bude spolupracovať s inovačnými ekosystémami, ktoré vykazujú vysoký inovačný potenciál, na základe stratégie, tematického zosúladenia a v úzkej súčinnosti so stratégiami pre inteligentnú špecializáciu a príslušnými platformami.

Základné línie

- posilnenie účinnosti existujúcich ZIS, čím sa umožní prechod k sebestačnosti v dlhodobom horizonte, a vytváranie nových ZIS v obmedzenom počte tematických oblastí;

- urýchlenie regionálneho rozvoja na účely dosiahnutia excelentnosti v krajinách, v ktorých sa inovuje málo alebo len mierne, prípadne v úzkej spolupráci s relevantnými štrukturálnymi fondmi.

2.2. *Inovácia a podnikateľské zručnosti z perspektívy celoživotného vzdelávania vrátane zvyšovania kapacít univerzít v celej Európe*

Vzdelávacie činnosti EIT sa posilnia podporou inovácie a podnikania prostredníctvom lepšieho vzdelávania a odbornej prípravy. Pri väčšom dôraze na rozvoj ľudského kapitálu sa bude vychádzať z rozšírenia existujúcich vzdelávacích programov ZIS EIT s cieľom ďalej ponúkať študentom a odborníkom kvalitné učebné plány vypracované so zreteľom na inováciu a podnikavosť, v súlade so stratégiou EÚ v oblasti priemyslu a zručností. Môže sa to týkať výskumných pracovníkov a inovátorov podporovaných z iných častí programu Horizont Európa, konkrétne MSCA. EIT podporí aj modernizáciu univerzít v celej Európe a ich začlenenie do inovačných ekosystémov tým, že podnieti a zvýši ich podnikateľský potenciál a schopnosti a motivuje ich k lepšiemu predvídaní nových požiadaviek na zručnosti.

Základné línie

- vypracovanie inovačných učebných plánov s prihliadnutím na budúce potreby priemyslu a prierezové programy pre študentov, podnikateľov a odborníkov v celej Európe a mimo nej, pričom dochádza k spojeniu odborných vedomostí a vedomostí špecifických pre daný sektor so zručnosťami zameranými na inováciu a s podnikateľskými zručnosťami, ako sú napríklad zručnosti v oblasti špičkových technológií súvisiace s digitálnymi a kľúčovými podpornými technológiami,
- posilnenie a rozšírenie značky EIT s cieľom zlepšiť viditeľnosť a uznávanie vzdelávacích programov EIT na základe partnerstiev medzi rôznymi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, výskumnými centrami a spoločnosťami, ako aj ponuka učebných plánov v zmysle „učenie sa v praxi“ a účelného podnikateľského vzdelávania spolu s medzinárodnou, medziorganizačnou a medziodvetvovou mobilitou,

- rozvíjanie inovačných a podnikateľských schopností v sektore vysokoškolského vzdelávania vďaka využívaniu odborných znalostí spoločenstva EIT pri prepájaní vzdelávania, výskumu a podnikania,
- posilnenie úlohy komunity absolventov EIT ako vzoru pre nových študentov a spoľahlivý nástroj na informovanie o vplyve EIT.

2.3. Nové riešenia pre trh

EIT umožní a podporí spoluprácu podnikateľov, inovátorov, výskumných pracovníkov, pedagógov, študentov a iných inovačných aktérov v interdisciplinárnych tímoch s cieľom prinášať nápady a premeniť ich na inkrementálne a prevratné inovácie. Činnosti sa budú vyznačovať otvorenou inováciou a cezhraničným prístupom so zameraním na zahrnutie relevantných činností vedomostného trojuholníka, ktoré sú dôležité pre ich úspech (napr. predkladatelia projektov môžu zlepšiť svoj prístup k špecificky odborne spôsobilým absolventom, hlavným používateľom, startupom s inovačnými nápadmi, zahraničným firmám s príslušnými doplnkovými aktívami atď.).

Základné línie

- podpora vývoja nových výrobkov a služieb, pričom aktéri vedomostného trojuholníka budú spolupracovať, aby boli riešenia pripravené na trh,
- poskytovanie služieb na vysokej úrovni a podpora inovačných podnikov vrátane technickej pomoci pri doladovaní výrobkov a služieb, dôkladného mentorstva, podpory pri ochrane cieľových zákazníkov a získavaní kapitálu v záujme rýchleho uvedenia na trh a urýchlenia ich tempa rastu.

2.4. Synergie a pridaná hodnota v rámci programu Horizont Európa

EIT bude intenzívnejšie využívať synergie a komplementárnosť medzi rôznymi aktérmi a iniciatívami na únijnej a globálnej úrovni a rozšíri svoju sieť spolupracujúcich organizácií na strategickej aj operačnej úrovni.

Základné línie

- spolupráca s EIT pri zefektívnení podpory (t. j. financovanie a služby) ponúkanej mimoriadne inovačným podnikom vo fáze startupu aj rozširovania, najmä prostredníctvom ZIS,
- plánovanie a vykonávanie činností EIT s cieľom maximalizovať synergie a komplementárnosť s činnosťami v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu,
- spolupráca s členskými štátmi EÚ na národnej aj regionálnej úrovni, nadviazanie štruktúrovaného dialógu a koordinácia úsilia s cieľom umožniť synergie s vnútroštátnymi a regionálnymi iniciatívami vrátane stratégií pre inteligentnú špecializáciu, aby sa mohli identifikovať, vymieňať a šíriť osvedčené postupy a poznatky,
- výmena a šírenie inovačných postupov a poznatkov a prispievanie k inovačnej politike v Európe v koordinácii s inými časťami programu Horizont Európa,
- poskytovanie vstupov do diskusií o inovačnej politike a prínos ku koncipovaniu a k vykonávaniu politických priorít EÚ nepretržitou spoluprácou so všetkými príslušnými útvarmi Európskej komisie, inými programami EÚ a ich zainteresovanými stranami a ďalším využívaním príležitostí v rámci iniciatív na realizáciu politík,
- využívanie synergií s ostatnými programami EÚ na podporu rozvoja ľudského kapitálu a inovácie (napr. ESF+, EFRR, Erasmus a COSME Plus/jednotný trh),

- vytváranie strategických spojení s kľúčovými aktérmi v oblasti inovácie na únej a medzinárodnej úrovni a podpora ZIS pri rozvoji spolupráce a prepojenia s kľúčovými partnermi vedomostného trojuholníka z tretích krajín s cieľom otvoriť nové trhy pre riešenia podporované ZIS a prilákať financovanie a talenty zo zahraničia. Účasť tretích krajín sa podporuje.]

PRÍLOHA II

TYPY AKCIÍ

Tento program sa implementuje tak, že sa použije obmedzený počet typov akcií, ktoré sa vyznačujú odlišnými cieľmi alebo podmienkami.

Hlavné typy akcií:

- výskumná a inovačná akcia: akcia, ktorá prevažne pozostáva z činností zameraných na nadobudnutie nových poznatkov a/alebo preskúmanie uskutočniteľnosti nových alebo zlepšených technológií, výrobkov, procesov, služieb alebo riešení. To môže zahŕňať základný a aplikovaný výskum, vývoj a integráciu technológií, testovanie, demonštračné činnosti a overovanie na prototype malého rozsahu v laboratóriu alebo v simulovanom prostredí;
- inovačná akcia: akcia, ktorá prevažne pozostáva z činností priamo zameraných na vyhotovenie plánov a príprav alebo návrhov nových, upravených alebo vylepšených výrobkov, procesov alebo služieb, pričom môžu zahŕňať výrobu prototypov, testovanie, demonštrácie, pilotné projekty, rozsiahle overovanie výrobkov a ich prvé uplatnenie na trhu;
- inovačné akcie a akcie trhového nasadenia: akcie, ktoré obsahujú inovačnú akciu a ďalšie činnosti potrebné na trhové nasadenie inovácie vrátane rozširovania spoločností, poskytovania kombinovaného financovania z programu Horizont Európa (kombinácia grantového a súkromného financovania);
- výskum na hraniciach poznania pod vedením Európskej rady pre výskum (vrátane overenia koncepcie zo strany Európskej rady pre výskum): hlavné výskumné akcie vedené bádateľmi, ktorých hostiteľom je iba jeden alebo viacero prijímateľov (len Európskej rady pre výskum);
- akcia zameraná na odbornú prípravu a mobilitu: akcia, ktorá sa zameriava na zlepšovanie zručností, vedomostí a kariérnych vyhliadok výskumných pracovníkov na základe mobility medzi krajinami, a prípadne medzi odvetviami či odbormi;

- akcia na spolufinancovanie programu: akcia určená na poskytnutie viacročného spolufinancovania programu činností zriadeného a/alebo implementovaného subjektmi, ktoré riadia a/alebo financujú výskumné a inovačné programy a ktoré nie sú financujúcimi orgánmi Únie. Takýmto programom činností sa môže podporovať nadväzovanie kontaktov a koordinácia, výskum, inovácia, pilotné akcie a akcie v oblasti inovácie a trhového nasadenia, akcie zamerané na odbornú prípravu a mobilitu, zvyšovanie informovanosti a komunikácia, šírenie a využívanie výsledkov, akákoľvek relevantná finančná podpora vo forme grantov, cien, obstarávania, ako aj kombinované financovanie z programu Horizont Európa, alebo kombinácia týchto činností. Akcia na spolufinancovanie programu sa môže implementovať týmito subjektmi priamo alebo v ich mene prostredníctvom tretích strán;
- akcia zameraná na obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím: akcia, ktorej primárnym cieľom je realizácia obstarávania vo fáze pred komerčným využitím, implementovaná prijímateľmi, ktorí sú verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi;
- akcia zameraná na verejné obstarávanie inovačných riešení: akcia, ktorej primárnym cieľom je realizácia spoločného alebo koordinovaného verejného obstarávania inovačných riešení, implementovaná prijímateľmi, ktorí sú verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi;
- koordinačná a podporná akcia: akcia prispievajúca k plneniu cieľov programu, s výnimkou výskumných a inovačných činností (okrem prípadov, keď sa uskutočňujú v rámci zložky „rozšírenie účasti a spoločné využívanie excelentnosti“ časti „Rozšírenie účasti a posilnenie Európskeho výskumného priestoru“), ako je napríklad normalizácia, šírenie výsledkov, zvyšovanie informovanosti a komunikácia, nadväzovanie kontaktov, koordinačné alebo podporné služby, politické dialógy, ako aj vzájomné učenie a štúdie; koordinácia zdola nahor bez spolufinancovania výskumných činností zo strany EÚ, ktorou sa umožňuje spolupráca medzi právnymi subjektmi z členských štátov a pridružených krajín s cieľom posilniť európsky výskumný priestor;
- motivačná cena: ocenenie na podnietenie investícií v danom smere, pričom cieľ sa určí pred vykonaním činnosti;

- cena ako vyjadrenie uznania: ocenenie s cieľom odmeniť úspechy dosiahnuté v minulosti a vynikajúcu prácu po tom, ako bola vykonaná;

verejné obstarávanie: na implementáciu častí programu súvisiacich so strategickými záujmami a autonómiou Únie a na organizáciu verejných obstarávaní štúdií, produktov, služieb a spôsobilostí na vlastné účely Komisie; verejné obstarávanie môže mať takisto formu obstarávania vo fáze pred komerčným využitím alebo verejného obstarávania inovačných riešení vykonávaného Komisiou alebo financujúcimi orgánmi vo vlastnom mene alebo spoločne s verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi z členských štátov a pridružených krajín.

- nepriame akcie: výskumné a inovačné činnosti, na ktoré Únia poskytuje finančnú podporu a ktoré realizujú účastníci;
- priame akcie: výskumné a inovačné činnosti, ktoré vykonáva Komisia prostredníctvom Spoločného výskumného centra.

PRÍLOHA III

PARTNERSTVÁ

Európske partnerstvá sa vyberajú, implementujú, monitorujú, hodnotia, postupne ukončujú alebo obnovujú na základe týchto kritérií:

1. Výber:

- a) preukázanie, že európske partnerstvo je efektívnejšie pri dosahovaní príslušných cieľov programu prostredníctvom účasti a záväzkov partnerov, a to predovšetkým pri dosahovaní jasných vplyvov pre EÚ a jej občanov, najmä pokiaľ ide o riešenie globálnych výziev a plnenie výskumných a inovačných cieľov, zabezpečovanie konkurencieschopnosti EÚ a prispievanie k posilňovaniu európskeho výskumného a inovačného priestoru, ako aj – v prípade potreby – k plneniu medzinárodných záväzkov.

V prípade inštitucionalizovaných európskych partnerstiev zriadených v súlade s článkom 185 ZFEÚ je povinná účasť najmenej 40 % členských štátov EÚ;

- b) súdržnosť a synergie európskeho partnerstva vo výskumnom a inovačnom prostredí EÚ, pričom pravidlá programu Horizont Európa sa majú dodržiavať v čo najväčšom rozsahu;
- c) transparentnosť a otvorenosť európskeho partnerstva, pokiaľ ide o určenie priorít a cieľov z hľadiska očakávaných výsledkov a vplyvov a pokiaľ ide o zapojenie partnerov a zainteresovaných strán z celého hodnotového reťazca, z rôznych odvetví a disciplín, a to aj na medzinárodnej úrovni, ak je to relevantné, a nezasahujúcich do európskej konkurencieschopnosti; jasné postupy na podporu účasti MSP a šírenie a využívanie výsledkov, predovšetkým zo strany MSP, a to aj prostredníctvom sprostredkovateľských organizácií;

- d) *ex ante* preukázanie doplnkovosti a zameranosti európskeho partnerstva vrátane spoločnej strategickej vízie účelu európskeho partnerstva. Táto vízia bude zahŕňať najmä:
- určenie merateľných očakávaných výsledkov, výstupov a vplyvov v rámci konkrétnych lehôt vrátane kľúčovej hospodárskej a/alebo spoločenskej hodnoty pre Európu,
 - preukázanie očakávaných kvalitatívnych a podstatných kvantitatívnych pákových efektov vrátane metódy na meranie kľúčových ukazovateľov výkonnosti,
 - prístupy k zabezpečeniu flexibility implementácie a k prispôsobeniu sa meniacim sa politickým, spoločenským alebo trhovým potrebám či vedeckému pokroku s cieľom zvýšiť súdržnosť politík na regionálnej, vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ;
 - stratégia vystúpenia z programu a opatrenia na jeho postupné ukončenie;
- e) *ex ante* preukázanie dlhodobého záväzku partnerov vrátane minimálneho podielu verejných a/alebo súkromných investícií.

V prípade inštitucionalizovaných európskych partnerstiev budú peňažné a/alebo nepeňažné príspevky od partnerov iných ako Únia dosahovať aspoň 50 % a môžu dosiahnuť až 75 % celkových rozpočtových záväzkov európskeho partnerstva. Podiel príspevkov partnerov iných ako Únia bude mať v prípade všetkých inštitucionalizovaných európskych partnerstiev formu peňažných príspevkov. Pre partnerov iných ako Únia a zúčastnené štáty by sa mali finančné príspevky zameriavať predovšetkým na pokrytie nákladov súvisiacich s nekonkurenčnými činnosťami.

2. Implementácia:

- a) systematický prístup zabezpečujúci aktívnu a včasnú účasť členských štátov a dosahovanie očakávaných vplyvov európskeho partnerstva prostredníctvom flexibilnej implementácie spoločných akcií s vysokou európskou pridanou hodnotou aj nad rámec spoločných výziev na výskumné a inovačné činnosti vrátane tých, ktoré sa týkajú prijatia na trhu a regulačného alebo politického využitia;

- b) primerané opatrenia na zabezpečenie nepretržitej otvorenosti iniciatívy a transparentnosti počas implementácie, najmä pokiaľ ide o stanovenie priorít a účasť na výzvach na predkladanie návrhov, zviditeľnenie Únie, komunikačné a osvetové opatrenia, šírenie a využívanie výsledkov vrátane jasnej stratégie zameranej na otvorený prístup/používateľa v celom hodnotovom reťazci; vhodné opatrenia na podporu účasti MSP a ich informovanie;
- c) koordinácia a/alebo spoločné činnosti s inými relevantnými výskumnými a inovačnými iniciatívami na zabezpečenie účinných synergií, okrem iného s cieľom prekonať prípadné prekážky realizácie na vnútroštátnej úrovni a zvýšiť nákladovú účinnosť;
- d) záväzky všetkých partnerov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, najmä pokiaľ ide o finančné príspevky, počas celého trvania iniciatívy;
- e) v prípade inštitucionalizovaného európskeho partnerstva prístup k výsledkom a iným informáciám súvisiacim s akciou pre Komisiu a každý zúčastnený štát spolufinancujúci príslušnú akciu na účely vytvárania, implementácie a monitorovania politík alebo programov Únie.

3. Monitorovanie:

- a) monitorovací systém v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 45 na sledovanie pokroku v dosahovaní špecifických cieľov politiky, výsledkov a kľúčových ukazovateľov výkonnosti na posúdenie výsledkov, vplyvov a potenciálnej potreby nápravných opatrení v priebehu času;
- b) pravidelné podávanie osobitných správ o kvantitatívnych a kvalitatívnych pákových efektoch vrátane prisľúbených a skutočne poskytovaných peňažných a nepeňažných príspevkov, viditeľnosti a pozície v medzinárodnom kontexte, vplyvu na riziká investícií zo súkromného sektora súvisiace s výskumom a inováciou.
- c) podrobné informácie o procese hodnotenia a výsledkoch všetkých výziev na predkladanie návrhov v rámci partnerstiev, ktoré sa majú sprístupniť včas a v dostupnej forme v spoločnej elektronickej databáze.

4. Hodnotenie, postupné ukončenie a obnovenie:

- a) hodnotenie vplyvov dosiahnutých na únijnej a vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o vymedzené cieľové hodnoty a kľúčové ukazovatele výkonnosti, ktoré sa využije v hodnotení programu uvedenom v článku 47 vrátane posúdenia najúčinnnejšieho spôsobu politickej intervencie pre budúce akcie, a pozícia prípadného obnoveného európskeho partnerstva v celkovom prostredí európskych partnerstiev, ako aj jeho politické priority, a to v úzkej konzultácii s členskými štátmi;
- b) v prípade neobnovenia, vhodné opatrenia, ktorými sa zabezpečí postupné ukončenie financovania z rámcového programu podľa podmienok a harmonogramu dohodnutých *ex-ante* so zaangažovanými partnermi bez toho, aby bolo dotknuté prípadné pokračovanie nadnárodného financovania z vnútroštátnych alebo iných úijných programov a bez toho, aby boli dotknuté súkromné investície.

PRÍLOHA IV

SYNERGIE S INÝMI PROGRAMAMI

- [1. Synergie s Európskym poľnohospodárskym záručným fondom a Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka (spoločná poľnohospodárska politika – SPP) zabezpečia, aby:
- a) sa najmä v rámci európskeho partnerstva v oblasti inovácie zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť³⁰ identifikovali výskumné a inovačné potreby poľnohospodárskeho odvetvia a vidieckych oblastí v EÚ a zohľadnili sa v rámci procesu plánovania strategického výskumu a inovácie programu a v jeho pracovných programoch;
 - b) SPP optimálne využila výsledky výskumu a inovácie a podporila využívanie, zavádzanie a nasadenie inovatívnych riešení vrátane tých, ktoré sú výsledkom projektov financovaných z rámcových programov pre výskum a inovácie a európskeho partnerstva v oblasti inovácie zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť;
 - c) EPFRV podporil využívanie a šírenie poznatkov a riešení, ktoré plynú z výsledkov programu a ktoré vedú k dynamizácii poľnohospodárskeho odvetvia a k novým príležitostiam na rozvoj vidieckych oblastí.
2. Synergie s Európskym námorným a rybárskym fondom (ENRF) zabezpečia, aby:
- a) program a ENRF boli vo veľkej miere vzájomne prepojené, keďže sa výskumné a inovačné potreby EÚ v oblasti morskej a námornej politiky premietnu v procese plánovania strategického výskumu a inovácie programu;

³⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o európskom partnerstve v oblasti inovácie „Poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“ [COM(2012) 79 final].

- b) ENRF podporil zavádzanie nových technológií a inovatívnych výrobkov, procesov a služieb, najmä tých, ktoré sú výsledkom programu v oblasti morskej a námornej politiky; ENRF podporil aj zber údajov z terénu a ich spracovanie a šírili relevantné akcie podporované v rámci programu, čo zase prispeje k vykonávaniu spoločnej rybárskej politiky, integrovanej námornej politiky EÚ a medzinárodnej správy oceánov.

3. Synergie s Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR) zabezpečia, aby:

- a) sa mechanizmy kombinovaného financovania z EFRR a programu s cieľom posilniť európsky výskumný priestor používali na podporu činností premost'ujúcich stratégie pre inteligentnú špecializáciu a medzinárodnú excelentnosť v oblasti výskumu a inovácie vrátane spoločných medziregionálnych/nadnárodných programov a celoeurópskych výskumných infraštruktúr;
- b) sa EFRR zameriaval okrem iného na rozvoj a posilnenie regionálnych a miestnych výskumných a inovačných ekosystémov a priemyselnej transformácie vrátane podpory pre využívanie výsledkov a zavádzanie nových technológií a inovatívnych riešení z rámcových programov pre výskum a inováciu prostredníctvom EFRR.

4. Synergie s Európskym sociálnym fondom+ (ESF+) zabezpečia, aby:

- a) ESF+ s cieľom vybaviť ľudí zručnosťami a kompetenciami, ktoré budú potrebovať na pracovných miestach budúcnosti, mohol prostredníctvom národných alebo regionálnych programov zabezpečiť, aby sa stali bežnými inovačné učebné osnovy podporované programom, a prispieť k ich rozšíreniu;
- b) sa mechanizmy doplnkového financovania z ESF+ mohli s cieľom posilniť európsky výskumný priestor použiť na podporu činností presadzujúcich rozvoj ľudského kapitálu v oblasti výskumu a inovácie;

- c) sa prostredníctvom línie Európskeho sociálneho fondu+ týkajúcej sa zdravia s cieľom prispieť k dosiahnutiu inovačných, efektívnych a udržateľných systémov zdravotnej starostlivosti v členských štátoch a umožniť prístup európskych občanov k lepšej a bezpečnejšej zdravotnej starostlivosti šíрили inovačné technológie a nové obchodné modely a riešenia, najmä tie, ktoré sú výsledkom programov.

5. Synergie s Nástrojom na prepájanie Európy (NPE) zabezpečia, aby:

- a) sa počas procesu plánovania strategického výskumu a inovácie programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby v oblastiach dopravy, energetiky a v odvetví digitálnych technológií v EÚ;
- b) NPE podporil rozsiahle zavedenie a nasadenie inovačných nových technológií a riešení v oblasti dopravy, energetiky a digitálnych fyzických infraštruktúr, najmä tých, ktoré sú výsledkom rámcových programov pre výskum a inováciu;
- c) sa uľahčila výmena informácií a údajov medzi rámcovým programom a projektmi NPE, napríklad vyzdvihnutím technológií z rámcového programu s vysokým stupňom pripravenosti na uvedenie trh, ktoré by sa mohli ďalej zavádzať prostredníctvom NPE.

6. Synergie s programom Digitálna Európa zabezpečia, aby:

- a) sa akcie, ktoré sa majú podporovať, navzájom odlišovali a dopĺňali, pokiaľ ide o ich typ, očakávané výstupy a intervenčnú logiku, hoci viaceré tematických oblastí, ktoré sa riešia v rámci programu a programu Digitálna Európa, navzájom súvisí;

- b) sa v plánoch strategického výskumu a inovácie programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby súvisiace s aspektmi digitálnych technológií; patria sem výskum a inovácia v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti, ktoré kombinujú digitálne technológie s inými podpornými technológiami a netechnologickou inováciou; podpora rozšírenia spoločností zavádzajúcich prelomovú inováciu (z ktorých mnohé budú kombinovať digitálne a fyzické technológie); integrácia digitálnych technológií v celom pilieri Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu a podpora infraštruktúr digitálneho výskumu;
- c) sa program Digitálna Európa sústredil na budovanie rozsiahlej digitálnej kapacity a infraštruktúry v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti a pokročilých digitálnych zručností so zameraním na široké zavedenie a nasadenie kritických existujúcich alebo testovaných inovatívnych digitálnych riešení v celej Európe v medziach niektorého z rámcov EÚ v oblastiach verejného záujmu (ako napríklad zdravotníctvo, verejná správa, spravodlivosť a vzdelávanie) alebo zlyhania trhu (ako napríklad digitalizácia podnikov, predovšetkým malých a stredných podnikov); program Digitálna Európa sa implementuje hlavne koordinovanými a strategickými investíciami s členskými štátmi do digitálnych kapacít, ktoré sa majú spoločne využívať v celej Európe, a celoúnijných akcií, ktoré podporujú interoperabilitu a normalizáciu ako súčasť rozvoja digitálneho jednotného trhu, a to najmä prostredníctvom spoločného verejného obstarávania;
- d) sa kapacity a infraštruktúry programu Digitálna Európa sprístupnili výskumnej a inovačnej komunite, a to aj na činnosti podporované z programu vrátane testovania, pokusov a demonštrácií vo všetkých odvetviach a odboroch;
- e) sa nové digitálne technológie vyvinuté v rámci programu prostredníctvom programu Digitálna Európa postupne rozširovali a zavádzali;
- f) sa iniciatívy programu na vypracovanie učebných osnov na zlepšovanie zručností a kompetencií vrátane tých, ktoré sa realizujú v strediskách spoločného umiestnenia digitálneho znalostného a inovačného spoločenstva (ZIS) Európskeho inovačného a technologického inštitútu, doplnili budovaním kapacít pokročilých digitálnych zručností podporovaných z programu Digitálna Európa;

- g) silné koordinačné mechanizmy strategického programovania a prevádzkových postupov pre oba programy boli zosúladené a aby do ich riadiacich štruktúr boli zapojené príslušné útvary Komisie, ako aj iné subjekty, ktorých sa týkajú jednotlivé časti príslušných programov.

7. Synergie s programom jednotného trhu zabezpečia, aby:

- a) program jednotného trhu riešil zlyhania trhu, ktoré ovplyvňujú všetky MSP, a podporoval podnikanie a zakladanie a rast spoločností. Medzi programom jednotného trhu a akciami budúcej Európskej rady pre inováciu pre inovatívne spoločnosti, ako aj v oblasti podporných služieb pre malé a stredné podniky existuje plná komplementarita, najmä v prípadoch, keď trh neposkytuje životaschopné financovanie;
- b) sieť Enterprise Europe Network tak, ako iné existujúce štruktúry na podporu MSP (napr. národné kontaktné miesta, inovačné agentúry), mohla slúžiť na poskytovanie podporných služieb v rámci Európskej rady pre inováciu.

8. Synergie s LIFE – programom pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) zabezpečia, aby:

sa počas procesu plánovania strategického výskumu a inovácie programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby na riešenie problémov v oblasti životného prostredia, klímy a energetiky v EÚ. LIFE bude naďalej pôsobiť ako katalyzátor pri vykonávaní politiky a právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, klímy a príslušnej politiky a právnych predpisov v oblasti energetiky, a to aj prostredníctvom prijatia a uplatňovania výsledkov výskumu a inovácie z programu a pomoci pri ich zavádzaní na vnútroštátnej a (medzi-)regionálnej úrovni, kde môže pomôcť pri riešení problémov v oblasti životného prostredia, klímy alebo prechodu na čistú energiu. Program LIFE bude naďalej stimulovať synergie s programom predovšetkým tak, že sa počas hodnotenia budú udeľovať bonusové body návrhom, ktoré predpokladajú využívanie výsledkov programu. Štandardné projekty akcií v rámci programu LIFE podporia vývoj, testovanie alebo demonštráciu technológií alebo metodík financovaných z iných zdrojov vrátane programu, ktoré sú vhodné na implementáciu politiky EÚ v oblasti životného prostredia a klímy a ktoré môžu byť následne zavedené v širokom rozsahu. Európska rada pre inováciu zriadená v rámci programu môže poskytnúť podporu pri šírení a komercializácii nových prelomových nápadov, ktoré môžu byť výsledkom implementácie projektov programu LIFE.

9. Synergie s programom Erasmus zabezpečia, aby:

- a) sa kombinované zdroje z programu a programu Erasmus použili na podporu činností zameraných na posilnenie a modernizáciu európskych inštitúcií vysokoškolského vzdelávania. Programom sa doplní podpora z programu Erasmus pre iniciatívu Európske univerzity, a to najmä pre jej výskumný rozmer ako súčasť vypracovania nových spoločných a integrovaných dlhodobých a udržateľných stratégií vzdelávania, výskumu a inovácie založených na interdisciplinárnych a medziodvetvových prístupoch s cieľom zaviesť do praxe vedomostný trojuholník a zároveň poskytnúť stimul pre hospodársky rast;

- b) program a program Erasmus podnecovali integráciu vzdelávania a výskumu tým, že podporia inštitúcie vysokoškolského vzdelávania pri formulovaní a stanovovaní spoločných stratégií vzdelávania, výskumu a inovácie s cieľom podložiť vyučovanie najnovšími výskumnými objavmi a postupmi, aby sa všetkým študentom a vysokoškolským pracovníkom, a najmä výskumným pracovníkom poskytla možnosť aktívnej výskumnej skúsenosti a aby sa podporili ďalšie činnosti, ktoré integrujú vysokoškolské vzdelávanie, výskum a inováciu.

10. Synergie s európskym vesmírnym programom zabezpečia, aby:

- a) sa počas procesu plánovania strategického výskumu a inovácie programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby vesmírneho dodávateľského odvetvia a odvetvia nadväzujúceho na vesmírne odvetvie v EÚ; akcie v oblasti vesmírneho výskumu implementované prostredníctvom programu Horizont Európa sa vzhľadom na obstarávanie a oprávnenosť subjektov prípadne budú implementovať v súlade s ustanoveniami vesmírneho programu;
- b) sa vesmírne údaje a služby, ktoré európsky vesmírny program sprístupnil ako verejný statok, používali na vývoj prelomových riešení vo výskume a inováciách, a to aj v rámcovom programe, najmä pokiaľ ide o udržateľné potravinové a prírodné zdroje, monitorovanie klímy, inteligentné mestá, automatizované vozidlá alebo bezpečnosť a zvládanie katastrof;
- c) služby prístupu k údajom a informáciám programu Copernicus prispievali k európskemu cloudu pre otvorenú vedu, a tým uľahčovali prístup k údajom programu Copernicus pre výskumných a vedeckých pracovníkov; výskumné infraštruktúry, najmä siete na pozorovanie in situ, budú tvoriť podstatné prvky infraštruktúry na pozorovanie in situ, ktorá podporuje služby programu Copernicus, a zároveň budú mať prospech z informácií vytváraných službami programu Copernicus.

11. Synergie s nástrojom susedstva, rozvoja a medzinárodnej spolupráce (vonkajší nástroj) zabezpečia, aby sa výskumné a inovačné činnosti programu za účasti tretích krajín a cieľové akcie medzinárodnej spolupráce na základe spoločného vymedzenia potrieb a oblastí intervencie spoločne určených počas procesu plánovania strategického výskumu a inovácie programu usilovali o dosiahnutie súladu a súdržnosti s paralelnými líniami akcií zameraných na využívanie riešení na trhu a budovanie kapacít v rámci vonkajšieho nástroja.
12. Synergie s Fondom pre vnútornú bezpečnosť a nástrojom pre riadenie hraníc ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc zabezpečia, aby:
 - a) sa počas procesu plánovania strategického výskumu a inovácie programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby v oblastiach bezpečnosti a integrovaného riadenia hraníc;
 - b) Fond pre vnútornú bezpečnosť a Fond pre integrované riadenie hraníc podporovali nasadenie nových inovačných technológií a riešení, najmä tých, ktoré sú výsledkami rámcových programov pre výskum a inováciu v oblasti bezpečnostného výskumu.
13. Synergie s fondom InvestEU zabezpečia, aby:
 - a) program poskytol zo svojho rozpočtu kombinované financovanie programu Horizont Európa a Európskej rady pre inováciu pre inovátorov, ktorí sa vyznačujú vysokým stupňom rizika a pre ktorých trh prípadne neposkytuje životaschopné a udržateľné financovanie, a zároveň zabezpečil primeranú koordináciu podpory účinného poskytovania a riadenia súkromnej časti kombinovaného financovania prostredníctvom fondov a sprostredkovateľov podporovaných programom InvestEU;
 - b) sa finančné nástroje pre výskum a inováciu a malé a stredné podniky zoskupili v rámci fondu InvestEU, najmä prostredníctvom vyhradeného tematického nástroja pre výskum a inovácie a prostredníctvom produktov zavedených v rámci nástroja pre MSP zameraných na inovatívne spoločnosti, čím sa tiež prispeje k dosiahnutiu cieľov programu.

14. Synergie s inovačným fondom systému obchodovania s emisiami (inovačný fond) zabezpečia, aby:
- a) sa inovačný fond osobitne zameria na inováciu v oblasti nízkouhlíkových technológií a procesov vrátane environmentálne bezpečného zachytávania a využívania uhlíka, ktoré podstatne prispieva k zmierneniu zmeny klímy, ako aj výrobkov nahrádzajúcich výrobky s vysokou uhlíkovou náročnosťou a na podporu vytvárania a prevádzky projektov, ktorých cieľom je environmentálne bezpečné zachytávanie a geologické ukladanie CO₂, ako aj inovatívne technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov a jej uskladňovania;
 - b) sa z programu, najmä z jeho 2. piliera, financoval vývoj a demonštrácia technológií, ktorými sa môžu dosiahnuť ciele EÚ v oblasti dekarbonizácie, energetickej a priemyselnej transformácie;
 - c) inovačný fond pod podmienkou splnenia kritérií na výber a vyhodnotenie návrhov mohol podporiť demonštračnú fázu oprávnených projektov, ktoré prípadne získali podporu z rámcových programov pre výskum a inováciu.
15. Synergie s programom Euratomu pre výskum a vzdelávanie zabezpečia, aby:
- a) sa v rámci programu a programu Euratomu pre výskum a vzdelávanie vypracovali komplexné akcie na podporu vzdelávania a odbornej prípravy (vrátane akcií programu Marie Curie-Sklodowskej) s cieľom zachovať a rozvíjať príslušné zručnosti v Európe;
 - b) sa v rámci programu a programu Euratomu pre výskum a vzdelávanie vypracovali spoločné výskumné akcie so zameraním na prierezové aspekty bezpečného a zabezpečeného využívania aplikácií ionizujúceho žiarenia nesúvisiacich s výrobou elektrickej energie v odvetviach, ako sú medicína, priemysel, poľnohospodárstvo, vesmír, zmena klímy, bezpečnosť a pripravenosť na núdzové situácie, ako aj na príspevok jadrovej vedy.
16. Synergie s Európskym obranným fondom budú prínosom pre civilný a obranný výskum. Zbytočná duplicita sa vylúči.]

PRÍLOHA V

KEÚČOVÉ UKAZOVATELE CIEST K DOSIAHNUTIU VPLYVU

Monitorovanie plnenia cieľov rámcového programu (RP) musí byť štruktúrované podľa ciest k dosiahnutiu vplyvu a súvisiacich kľúčových ukazovateľov ciest k dosiahnutiu vplyvu. Cesty k dosiahnutiu vplyvu sú citlivé na časový faktor: rozlišuje sa pri nich medzi krátkodobým, strednodobým a dlhodobým vplyvom, a to aj po skončení trvania programu. Ukazovatele ciest k dosiahnutiu vplyvu slúžia ako zástupné údaje na informovanie o pokroku dosiahnutom pri plnení jednotlivých typov výskumných a inovačných vplyvov na úrovni rámcového programu. Uvedené ukazovatele sa zostavujú pomocou kvantitatívnych a kvalitatívnych metódik. K týmto ukazovateľom prispievajú jednotlivé časti programu v rôznej miere a prostredníctvom rôznych mechanizmov. Na monitorovanie jednotlivých častí programu možno prípadne použiť dodatočné ukazovatele.

Mikroúdaje pre kľúčové ukazovatele ciest k dosiahnutiu vplyvu sa budú zbierať za všetky časti programu a všetky mechanizmy jeho plnenia centrálnou riadeným a harmonizovaným spôsobom a na vhodnej úrovni podrobnosti pri zachovaní minimálneho zaťaženia prijímateľov v súvislosti s ich zasielaním.

Popri kľúčových ukazovateľoch ciest k dosiahnutiu vplyvu a okrem nich sa údaje o vykonávaní a riadení programu budú tiež zhromažďovať a nahlasovať v takmer reálnom čase vrátane monitorovania prepojení, ktoré sa týkajú spolupráce, a sieťovej analýzy. To bude zahŕňať, okrem iného, údaje o návrhoch, žiadostiach, účasti a projektoch, žiadateľov a účastníkov (vrátane druhu organizácie, ako je napr. MSP, krajiny, rodu, úlohy v projekte, vedeckej disciplíny/odvetvia, vrátane spoločenských a humanitných vied) a príspevky k cieľom Únie v oblasti klímy.

Ukazovatele ciest k dosiahnutiu vedeckého vplyvu

Vedecký vplyv programu by sa mal prejavovať tak, že vytvorí kvalitné nové poznatky, posilní ľudský kapitál v oblasti výskumu a inovácie a podporí šírenie poznatkov a otvorenú vedu. Pokrok pri dosahovaní tohto vplyvu sa bude monitorovať prostredníctvom zástupných ukazovateľov stanovených podľa týchto troch kľúčových ciest k dosiahnutiu vplyvu.

Dosahovanie vedeckého vplyvu	Krátkodobé hľadisko	Strednodobé hľadisko	Dlhodobé hľadisko
Vytváranie kvalitných nových poznatkov	<u>Publikácie</u> – počet recenzovaných vedeckých publikácií RP	<u>Citácie</u> – index citácií recenzovaných publikácií RP vážených podľa oblasti, typu dokumentu a obdobia	<u>Veda svetovej úrovne</u> – počet a podiel recenzovaných publikácií z projektov RP, ktoré predstavujú kľúčový príspevok k vedeckým oblastiam
Posilňovanie ľudského kapitálu v oblasti vedy a výskumu	<u>Zručnosti</u> – počet výskumných pracovníkov zapojených do činností zameraných na zvyšovanie úrovne zručností (odborná príprava, mentorstvo/inštruktorstvo, mobilita a prístup k výskumným a inovačným infraštruktúram) v projektoch RP	<u>Kariérny rast</u> – počet a podiel výskumných pracovníkov RP so zvýšenou úrovňou zručností a s vyšším individuálnym vplyvom vo svojom výskumnom a inovačnom odbore	<u>Pracovné podmienky</u> – počet a podiel výskumných pracovníkov RP so zlepšenými pracovnými podmienkami
Podpora šírenia poznatkov a otvorenej vedy	<u>Zdieľanie poznatkov</u> – podiel výsledkov výskumu RP (otvorené údaje/publikácie/softvér atď.) zdieľaných prostredníctvom otvorených vedomostných infraštruktúr	<u>Šírenie poznatkov</u> – podiel aktívne využívaných/citovaných výsledkov výskumu RP s otvoreným prístupom	<u>Nové prípady spolupráce</u> – podiel prijímateľov RP, ktorí vytvorili nové interdisciplinárne/medziodvetvové prípady spolupráce s používateľmi svojich výskumných a inovačných výstupov v RP

Ukazovatele ciest k dosiahnutiu spoločenského vplyvu

Očakáva sa, že program bude mať spoločenský vplyv prostredníctvom riešenia politických priorít EÚ a globálnych výziev vrátane cieľov trvalo udržateľného rozvoja, a to pri dodržiavaní zásad Agendy 2030 a Parížskej dohody, prostredníctvom výskumu a inovácie, prínosov a vplyvu, ktoré bude mať plnenie výskumných a inovačných misií, a posilnenia využívania inovácie v spoločnosti. Pokrok pri dosahovaní tohto vplyvu sa bude monitorovať prostredníctvom zástupných ukazovateľov stanovených podľa týchto troch kľúčových ciest k dosiahnutiu vplyvu.

Dosahovanie spoločenského vplyvu	Krátkodobé hľadisko	Strednodobé hľadisko	Dlhodobé hľadisko
Riešenie politických priorít EÚ prostredníctvom výskumu a inovácií	Výstupy – počet a podiel výstupov zameraných na riešenie identifikovaných politických priorít EÚ a globálnych výziev (vrátane opatrení v oblasti klímy a cieľov trvalo udržateľného rozvoja) (viacrozmerné: pre každú identifikovanú prioritu)	Riešenia – počet a podiel inovačných a vedeckých výsledkov, ktorými sa riešia identifikované politické priority EÚ a globálne výzvy (vrátane opatrení v oblasti klímy a cieľov trvalo udržateľného rozvoja) (viacrozmerné: pre každú identifikovanú prioritu)	Prínosy – celkové odhadované účinky využívania výsledkov financovaných z RP na riešenie identifikovaných politických priorít EÚ a globálnych výziev (vrátane opatrení v oblasti klímy a cieľov trvalo udržateľného rozvoja) vrátane prínosu k cyklu tvorby politik a právnych predpisov (viacrozmerné: pre každú identifikovanú prioritu)
Dosahovanie prínosov a vplyvu prostredníctvom výskumných a inovačných misií	Výstupy výskumných a inovačných misií – Výstupy konkrétnych výskumných a inovačných misií (viacrozmerné: pre každú identifikovanú misiu)	Výsledky výskumných a inovačných misií – Výsledky konkrétnych výskumných a inovačných misií (viacrozmerné: pre každú identifikovanú misiu)	Dosiahnuté ciele výskumných a inovačných misií – Dosiahnuté ciele konkrétnych výskumných a inovačných misií (viacrozmerné: pre každú identifikovanú misiu)
Posilňovanie využívania inovácie v spoločnosti	Spoluvytváranie – počet a podiel projektov RP, v ktorých občania EÚ a koncoví používatelia prispievajú k spoluvytváraniu výskumného a inovačného obsahu	Zapojenie – počet a podiel prijímateľských subjektov RP, ktoré majú zavedené mechanizmy zapojenia občanov a koncových používateľov po ukončení projektu RP	Využívanie výskumu a inovácií v spoločnosti Využívanie a dosah spoluvytvorených vedeckých výsledkov a inovatívnych riešení RP

Ukazovatele ciest k dosiahnutiu technologického/hospodárskeho vplyvu

Technologický/hospodársky vplyv programu by sa mal prejavíť v účinku na zakladanie a rast spoločností, vo vytváraní priamych a nepriamych pracovných miest a vo zvyšovaní investícií do výskumu a inovácie. Pokrok pri dosahovaní tohto vplyvu sa bude monitorovať prostredníctvom zástupných ukazovateľov stanovených podľa týchto troch kľúčových ciest k dosiahnutiu vplyvu.

Dosahovanie technologického/hospodárskeho vplyvu	Krátkodobé hľadisko	Strednodobé hľadisko	Dlhodobé hľadisko
Vytváranie rastu založeného na inovácii	<u>Inovatívne výstupy</u> – počet inovatívnych výrobkov, procesov alebo metód z RP (podľa typu inovácie) a prihlášok práva duševného vlastníctva	<u>Inovácia</u> – počet inovácií z projektov RP (podľa typu inovácie) vrátane inovácií z udelených práv duševného vlastníctva	<u>Hospodársky rast</u> – zakladanie, rast a trhové podiely spoločností, ktoré vytvorili inováciu v RP
Vytváranie väčšieho počtu a lepších pracovných miest	<u>Podporované zamestnávanie</u> – počet vytvorených pracovných miest na plný úväzok a pracovných miest, ktoré prijímateľské subjekty udržiavajú pre projekt RP (podľa druhu práce)	<u>Trvalé zamestnávanie</u> – zvýšenie počtu pracovných miest na plný úväzok v prijímateľských subjektoch v nadväznosti na projekt RP (podľa druhu práce)	<u>Celkové zamestnávanie</u> – počet priamych a nepriamych pracovných miest vytvorených alebo udržiavaných v dôsledku šírenia výsledkov RP (podľa druhu práce)
Zvýšenie investícií do výskumu a inovácií	<u>Spoločné investície</u> – objem verejných a súkromných investícií mobilizovaných prostredníctvom počiatočnej investície RP	<u>Rozšírenie</u> – výška verejných a súkromných investícií mobilizovaných na využívanie alebo rozšírenie výsledkov RP	<u>Príspevok k dosiahnutiu cieľa 3 %</u> – Pokrok EÚ dosiahnutý pri plnení cieľa 3 % HDP vďaka RP